

VIENYBE LIETUVNIKU

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 42. Plymouth, Pa., d. 17 Spalinjo (October) 1900 m. Metas XV.
 ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Rasiant apie permainymą adresu būtina reikia atsiųsti ir senąjį adresą. Dėl norincijų pamatyti mūsų laikraštį siunčiame vieną numerį dykai. Prenumerata turi būti iš viršaus apmokėta.

THE WEEKLY
Vienybe Lietuvniku
 APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian "NEWSPAPER" in PLYMOUTH, PA. Represents the interest of more than 300,000 Lithuanians in the United States. Subscription only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.
 ONE LINE ONCE \$0.25
 ONE INCH ONCE \$1.00
 ONE INCH, ONE YEAR \$10.00
 all communications must be addressed

J.J. Paukštis & Co. Plymouth, Pa.,
 The Printing Office of „Vienybe Lietuvniku“ executes the cheapest, promptest and most correct printing in lithuanian language:
 JOB PRINTING in all modern languages.

„Vienybe Lietuvniku“
 Išzeina kožną Seređą, Plymouth

KASZTUOJA.
 ANT METU AMERIKOJE.... \$2,00
 Į UZMARĘ..... \$3,00
 APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų \$10,00
 Viena eilutė smulkiom raidėm 25c
 Už colį vieną sykį garsinant 010c
 Pajieszkėjimai: už vieną sykį 50c
 Du sykius garsinant 75c
 Tris sykius [už vieną dolerį] 100c
 Pinigai kitaip nesišlunczia, kaip tik per MONEY ORDER, arba registravotose gromatose ant szito antraszo:

J.J. Paukštis & Co.
 224 East Main Str.,
 Plymouth, Pa.

SPAUSTUVE.
„Vienybes Lietuvniku“
 224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.
 Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos dėl draugysčių, apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai. Darbas taliekamas greitai ir pigiai.

PARDUODA LAIVAKORTES
 * Ant visu kialiū geriausiu ir greičiausiu laivu *
 * * * * *

Siunczia pinigūs į visas svieto dalis greitai ir pigiai. Norintis kad jo pinigai siuncziami į tėvynę nepražutų ir kūr greičiausiai nueitų tegul krepiasi pas mumis
 Po TOKIU ADRESU

J.J. Paukštis & Co.
 (P. O. Box 1018) 224 East Main str. PLYMOUTH, PA.

Lietuvizskas ir Lenkiszskas **Kromas** visokių szviežių tavo rū. Taipogi pardūda szipkortes į visas dalis svieto, ant greičiausių ir drucziausių laivų. Išzmaino visokius pinigus, o ir nusiunczia į užmarę, tiesiog į namus greitai ir pigiai.

Tam. A. Butkevyczius,
 NANTICOKE, PA.

VISOKIU RELIGISZKŲ DAIKTŲ
 kaip to: Ražanczių, Szkaplierių Lietuvizskų, visokių brostvų, maldų knygų Lietuvizskų ir lenkiszskų, teipgi ir visokių istorizskų knygų Lietuvizskų ir lenkiszskų; abrozų visų szventųjų ir tauizskų ir t. t. Gaunama pas:
J. Burman & Stepanavicziu
 231 S. Roebing Str. BROOKLYN. N. Y.
 (prie lietuvizskos bažnyczios.)

Žemlapis Lietuvos ir Latvijos
 lietuvizskoje kalboje, atspaustas lotiniszskoms literomis Peterburge, gaunamas pas
Inžinieriu A. Mactejevski
 Nevskis p. n 111 b. 73.
 PETERSBURG RUSSIA.
 Prekė 1 rubl. už exempl. su prisiuntimu; imant 10 exempl. 20% rabato.

PRZESZLO 25 LAT
 używają wszystkie narody świata
 na
REUMATYZM.
 NEURALGIE i podobne choroby,
 wyrabiany na podstawie ściślych
 NIEMIECKICH
 PRAW MEDYCZYNYCH,
 sławny **DR. RICHTERA**
„KOTWICZNY”
PAIN EXPELLER.
 NIE MA NIC LEPSZEGO! Prawdziwy tylko ma „KOTWICE” za markę ochronną
 F. Ad. Richter & Co., 215 Pearl St., New York.
 31 MEDALI ZŁOTYCH i innych
 13 IIII. Własne fabryki szkła.
 25 ct. i 50 ct. Uznaje go i poleca:
 najślawniejsi lekarze, właściciele składów szrtecznych duchowni i inne znakomite osoby. Blizsze szczegoly u P. A. Richtera & Co.
 215 Pearl St. N. Y.
DR. RICHTERA
 KOTWICZNY STOMAKAL najlepszym szrodkiem na kolki niestrawnosć, choroby żolądka.

Daktarka.
Johanna Żelviene.
 Vienintėlė lietuvizska daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church uleczių. PLYMOUTH, PA.
 Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
 nū 12 iki 1 po piet,
 a idarytas { nū 6 iki 8 vakaro.

Mėsinyczia Adomo Adžgaucko,

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiaulieną, verszieną, jautieną, avinczieną, kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliam pasirinkime.
 teipogi užlaikau miltų, cukriaus, kavos, arabatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už pigesnę prekę nei kaip pas kitus visi pas **Ad. Adžgaucka**
 220 E. Main Street,
 PLYMOUTH, PA.

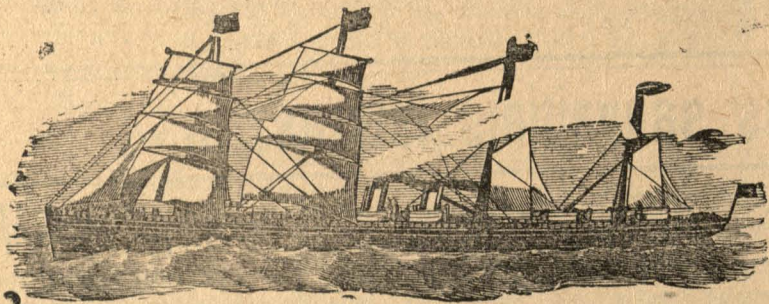
Max Kobre

Successor to

KOBRE & HERSCHMANN

Litewski i Polski **BANK**

40 Canal Str.,—142 Division Str., New York

Prieteliai! dudu jums zinia, kad mes pardudam Szifkortes ant visu greiciausiu laivu uz pigiausia preke. Esu uztvirtintu agentu ant liniju North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziamie pinig, kuriu jus prieteliai gauna i 15 dienu. Musu kantoroje galite susiszeketi lietuvizkai ir lenkiskai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 25 metus su koznu apsiejome teisingai. Teiposgi pardudame tikietus ant visu gelezinkeliu Amerikoje ir Europoje.

KANTORAI MUSU EUROPOJE YRA TOKI

31 Admiralitatstrasse Hamburg. 46 Heerdenthorsteinweg Bremen.
20 Maaskade Rotterdam.

Nesiusk pingu.

Daug zmoniu serga ant poliucijos kuri pasirodo taikie miego arba prie nusiszlapanimo, ir jeigu isz tos nesigydyds, ji neapleis zmogų kankinusi. Mones turinti ta liga kenezia nemiga, galvos skaudėjima, pilvo uzkietyjima arba netravinima, nerviszkuma, viduriu ir nugaros skaudėjima ir apsilpnejima lytiszkų kuno daliu. Jeigu tokiuse atsitikimuse reikalauji pagalbos, nesiusk pingu, bet raszyk pas mane idedamas marke, o asz atsiusi tau apraszymą, isz kurio tikrai iszsigydysi. Adrisuk:

John Wasel.

Box 443, Iron Mountain, V. Mich.

ZINGEIDU IR AKIVA DEL SVIETO.

Tikrai pirmutinė vienatinė gydykla ant uzeldinimo plauku ant praplikusiu galvu, slinkima plauku i trumpa laiką sudrutina yra duota uzukrinimas (gvarancije). Kozuas uzsiganedina, kur jau tukstanciam upatu profesor. Brundza suteikė puikius svelnius ir tankius plaukus, ka tai laimingi per laikraszczius ir laiszkus fizreiszke szirdingai padekavones. Vieta ofisu yra 145 GRAND ST. ir 996 BROADWAY, Brooklyn. Norinti gautie visa roda su informacije per laiszkus, adresavokit sziteip:

J. M. BRUNDA CO

Box 2361, NEW YORK, N.Y.

SEND NO MONEY

WITH YOUR ORDER, cut this ad. out and send to us, and we will send you OUR HIGH GRADE DROP CABINET BURDICK SEWING MACHINE by freight, C. O. D., subject to examination. You can examine it at your nearest freight depot and if found perfectly satisfactory, exactly as represented, equal to machines others sell as high as \$60.00, and THE GREATEST BARGAIN YOU EVER HEARD OF, pay Special Offer Price \$15.50 your freight agent our and freight charges. Machine weighs 120 pounds and the freight will average 75 cents for each 500 miles. GIVE IT THREE MONTHS' TRIAL in your own home, and we will return your \$15.50 any day you are not satisfied. We sell different makes and grades of Sewing Machines at \$8.50, \$10.00, \$11.00, \$12.00 and up, all fully described in our Free Sewing Machine Catalogue, but \$15.50 for this DROP CABINET BURDICK is the greatest value ever offered by any house.

BEWARE OF IMITATIONS by unknown concerns who copy our advertisements, offering unknown machines under various names, with various imitations. Write some friend in Chicago and learn who are reliable and who are not. **THE BURDICK** has every MODERN IMPROVEMENT, EVERY GOOD POINT OF EVERY HIGH GRADE MACHINE MADE, WITH THE DEFECTS OF NONE. Made by the best makers in America, from the best material money can buy.

SOLID QUARTER SAWED OAK DROP DESK CABINET, piano polished, One illustration shows machine closed (head dropping from sight) to be used as a center table, stand or desk, the other open with full length table and head in place for sewing. 4 fancy drawers, latest 1900 skeleton frame, carved, paneled, embossed and decorated cabinet finish, finest nickel drawer pulls, rests on four casters, adjustable treadle, genuine Smyth iron stand. Finest large High Arm wheel, positive four motion feed, self threading vibrating shuttle, automatic bobbin winder, adjustable bearings, patent tension liberator, improved loose wheel, adjustable pressure foot, improved shuttle carrier, patent needle bar, patent dress guard, head is handsomely decorated and ornamented and beautifully nickel trimmed. **GUARANTEED** the lightest running, most durable and nearest noiseless machine made. Every known attachment is furnished and our Free Instruction Book tells just how anyone can run it and do either plain or any kind of fancy work. A 20-Years' Binding Guarantee is sent with every machine. **IT COSTS YOU NOTHING** to see and examine this machine, compare it with those your storekeeper sells at \$40.00 to \$60.00, pay your freight agent the \$15.50. **WE TO RETURN YOUR \$15.50** if at any time within three months you say you are not satisfied. **ORDER TO-DAY. DON'T DELAY.** (Sears, Roebuck & Co. are thoroughly reliable.—Editor.)

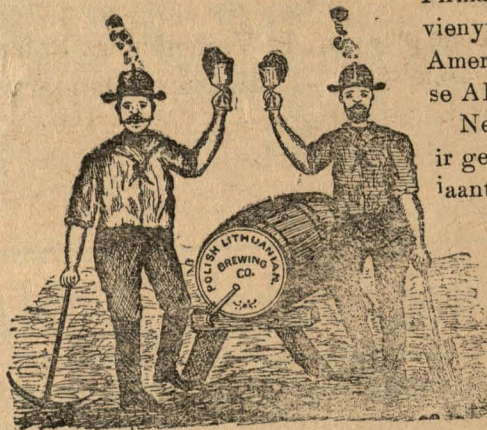
This shows the machine closed to be used as a center table, stand or desk.

This illustration shows the machine open, ready for use.

Address, **SEARS, ROEBUCK & CO. (Inc.) Chicago, Ill.**

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuvizskas **BRAVORAS** Suvienytose Valstijose Sziaurine Amerikos, kuriame iszdirba geriause ALU PORTERU ir ELIU.

Nes yra daromas isz grynų javu ir geriausiu apfiniu, norint ir geiaant truputi uzsilinksmini bet gal-

vos neskauda, nes jame nera jokiu primaiszytu kvarbu ne prozky.

Todelgi perkantieje ir pardavejai (karcziarnikai) visados reikalaukite Lietuvizsko

laus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite aavo Vientauczius lietuvius.

POLISH---LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN., A.

SEND US ONE DOLLAR

Cut this ad. out and send to us with \$1.00, and we will send you this NEW IMPROVED PARLOR GEM ORGAN, by freight C. O. D., subject to examination. You can examine it at your nearest freight depot, and if you find it exactly as represented, the greatest value you ever saw and far better than organs advertised by others at more money, pay the freight agent **OUR PRICE \$35.50**, less the \$1.00 deposit, or \$34.50 and freight charges. **THE PARLOR GEM** is one of the most DURABLE AND SWEETEST TONED instruments ever made. From the illustration shown, which is engraved direct from a photograph you can form some idea of its beautiful appearance. Made from solid quarter sawed oak or walnut as desired, perforated key slip, full panel body, beautiful marquetry design panels and many other handsome decorations and ornaments, making it the VERY LATEST STYLE. **THE PARLOR GEM** is 6 feet high, 42 inches long, 23 inches wide and weighs 350 pounds. Contains 5 octaves, 11 stops, as follows: Diapason, Principal, Dulciana, Melodia, Celeste, Grermana, Bass Coupler, Treble Coupler, 1 Grand Organ Swell, 4 Sets of Orchestral Toned Resonatory Pipe Quality Reeds, 1 Set of 37 Pure Sweet Melodia Reeds, 1 Set of 37 Charmingly Brilliant Celeste Reeds, 1 Set of 24 Rich Mellow Smooth Diapason Reeds, 1 Set of Pleasing Soft Melodious Principal Reeds. **THE PARLOR GEM** action consists of the Celebrated Sewell Reeds, which are only used in the highest grade instruments; fitted with Hammond Couplers and Vox Humana, also best Dolge felts, leathers, etc., bellows of the best rubber cloth, 3-ply bellows stock and finest leather in valves. **THE PARLOR GEM** is furnished with a 10x14 beveled plate French mirror, nickel plated pedal frames, and every modern improvement. We furnish free a handsome organ stool and the best organ instruction book published.

GUARANTEED 25 YEARS. With every PARLOR GEM ORGAN we issue a written binding 25-year guarantee, by the terms and conditions of which if any part gives out we repair it free of charge. Try it one month and we will refund your money if you are not perfectly satisfied. 500 of these organs will be sold at \$35.50. **ORDER AT ONCE. DON'T DELAY.** **OUR RELIABILITY IS ESTABLISHED** if you have not dealt with us ask your neighbor about us, write the publisher of this paper or Metropolitan National Bank, or Corn Nat. Bank, of Chicago; or German Exchange Bank, New York; or any railroad or express company in Chicago. We have a capital of over \$700,000.00, occupy entire one of the largest business blocks in Chicago, and employ nearly 2,000 people in our own building. **WE SELL ORGANS AT \$22.00 and up; PIANOS, \$115.00 and up; also everything in musical instruments at lowest wholesale prices.** Write for free special organ, piano and musical instrument catalogue. Address, (Sears, Roebuck & Co. are thoroughly reliable.—Editor.) **SEARS, ROEBUCK & CO. (Inc.), Fulton, Desplains and Wayman Sts., CHICAGO, ILL.**

Didele krautuve IR KARCIAMA

Kas nori gero tavo gauti ir skanaus gerymo ragaut, tegul atsilanko pas **Jona Zukaucka** Plymouth, Pa.

Vienatine Lietuvizska KARCIAMA,

uzlaikai geriausia Alu, duodu didelius stiklus, turiu visokio Vyno, ir seniausio sznapso, Avanos Cigary, uzskandis prie alus kasdiena dovanai. Nedelioms nuo 12 nakezia atidarau, del moteriu jėjimas ant antro floro, kiekvienam duodu visokia roda.

L. Friedman

Cor. 4 str. & Catharine str. PHILADELPHIA, PA.

BRAVORAS.

(CITY BREWERY CO.)

Kuriame iszdirba skaniausia, geriausia ir sveikiausia ALU ELIU ir PORTERU

Po No 600 iki 612 Pearl str.

ELIZABETH N. J PETER BREIDT Locninikas.

AGENTAS

assekuravojimo NAMU ir visokių DAIGTU nu gnes

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

PERŽVALGA.

— „Varpas” 9-me num. ragina lietuviską visuomenę prie aukų, už kurias būtų išleisti Dr. V. Kudirkos rasztai, kaip paminklas tvirtesnis už geležį.

— „Varpas” pranesza, kad Žemaičių vyskupas Paliulionis raszes Vilniaus vyskupui Zveravicziui, kad su lietuviais neužsidetu., Pavelysi, jiems nors vieni bažnyčiai melstis, tai jie pradės visur, kaip tai pas mane daro, kelti truckszmą; verčiau jau nepristok”.

— Teip gi „Varpas” pranesza apie judoszių džiakoną kun. Vrocenskį isz Slucko, Minsko gub., kuris gubernatoriui apskundė 5 kunigus ir keletą dvarponių, praszdamas gubernatoriaus sargų, nes bijasis, kad kas jo neužudytu.

— „Ukininkas” pranesza, kad į Sasnavą, Senapilės paviete, atėjo už mokintoją M. Germanavicius, lygus judoszius buvusiam Marmai. Kada pasirodė apie Sasnavą iszlipinti atsiszaukimai, Germanavicius su kitais lakstė ir lupo atsiszaukimus, paskui siuntė pas virszininką Krilovą į Senapilę.

— Liepalotuos, Naumiescio parapijos, Suv. gub. buvo krata pas ukininką Kasiulaitį, kur rado tik tai „Vadovą į dangų”.

— Rozalime, Panevezio pav. buvo kratos pas Balnioniukę ir Mainionį, kur rado keletą nekalto turinio knygeliių ir kalendoriių.

— „Ukininkas” pranesza, kad maskoliai daleido raszyti lietuviszkai ant trirankiių (keliarodzių), ką pirmai teip persekiojo.

— Zandarai darė kratas pas Žiupsnį ir Baranauską Liepojui, pas advokatą Lukauskį Sziauliuose, pas ubagus Baltaruszaitį ir Dubicką bei kurpių Vingeviczių Naumiestyje, Suv.

gubernijoi.

— Liepojaus kalinyje sėdi: knygy pardavėjas Birbilas ir Dr. L. Vaineikis isz Palangos.

— Mintaujoi zandarai suaresztavojo Vladą Poželą, kuris mokino vaikus vokieczio p. Sztelmackerio. Atrado vieną num. „Robotnik Litewski” kaip pranesza „Ukininkas”.

Aukos paminklui Dr. V. Kudirkos.

Isz Gilberton, Pa.

T. Vilkaitis	-25
A. Ilgunas	-25
K. Ivanauckas	-10
J. Pauliukonis	-10
R. Klimavicius	-10
A. Kruvialis	-10
Jurgis Pauliukonis	-10
A. Morkiavicius	-10
K. Diminskas	-5
V. Daukszis	-10
Dr. D. L. K. Vytauto,	
Plymouth, Pa.	3,23
V. Valentukonis,	
Wilkes-Barre, Pa.	-25
Buvo	\$21,85
Labu	\$25,33

Aukos A. Visztaliui ant tabako.

J. J. Razokas,	
E. St. Louis, Ill.	-25
A. Szniipas, Wilkes-Barre,	-10
V. Valentukonis, „	-10
Isz Baltimore, Md.	
M. Motiejunas	-25
J. Oleviczia	-25
K. Adomaitis	-22
J. Kulis	-20
J. Perkunas	-16
P. Pilypaitis	-7
P. Kulis	-10
Buvo	\$3,25
Labu	\$4,95

Aukos kankintiniams

A. Szniipas, Wilkes-Barre,	-25
V. Valentukonis „	-25
Buvo	\$6,00
Labu	\$6,50

Redakcija.

Isz Petropyles.

Gal norite vyrai iszgirsti ką apie lietuviszkus vakarus Petropylės? Jeigu norite, tai klausykite. Lietuviszkais vakarais Petropylės vadinasi vakarai, įsteigiami vietinės Lietuviszkos Labdaringos Draugystės. Per tuos vakarus trimituoja su visokiomis trimitomis, dainuoja lenkiszka, gudiszka, italiszka, arba prancuziszka, o paskui cyptele ir lietuviszkai, bet tankiaus nebuva nieko lietuviszko. Petropylės labdariai daro vakarus aristokratiszkus, dėlto paima vieną isz geriausių saliių Petropylės ir pakėlė prekę už įėjimą teip augsztai, kad neturtingas žmogus bijo ir nueiti į tokį vakarą. Dėlto lietuviszkuos vakarus buva nemažai mus prietelių lenkų. Bet netik mus vakarai buva poniszki, bet ir pats sanariai draugystės teipgi baisus ponai. Sztai viens sanarys, nors ukininko sūnus, bet lietuviszkai versitetą, vaikszziodamas per vakarą su savo pažystamais ir pamatęs burelį lietuvių, sznekanczių tarp savės lietuviszkai, teip pasakė savo draugams rodydamas į tuos lietuviskus: „Tutai inteligencyj niema, tutaj czysta Litva”(czionai apszvietunų nėra, czionai gryna Lietuva). O tai teip pasakė ne prastas sanarys draugystės, bet sanarys paczio komiteto, per kurį apsireiszke gyvastis draugystės. Ne ilgai galės gyvent draugystė, jeigu tokių komitetninkų atsiras daugiau. Pereitą metą vietiniai lietuviai sparcziau nekaip pirma pradėjo rupintis apie lietuvių chorą. Pirmiaus buvo įtaisytas choras Sasnaucko, paskui, neilgai trukus atsirado choras Juozo Pranaiczio, vargamistros. Pranaiczio choras susidėjo net isz 50 žmonių. Ir kas pasirodė? O tai pasirodė, kad lietuviszkas choras patiko netik lietuviams, bet dar la-

biaus svetimtaucziams. Ir patiko labiau nekaip visos prancuziszkos ir italiszkos dainelės, prie kurių jau visi petropyliecziai seniai pripratę ir kurios jau visiems po teisybei atgriso. Bet czion atsitiko vėl nelaimė: pakilo visoki lieziuviai, visokios klastos, atsirado žmonės isz paczių lietuvių, kurie su savo lieziuviais pradėjo kelti kersztus, vaidus, nesutikimus, idant iszardyti chorą. O kas arsziausia, tai nekurie, net sanariai paczios Labdaringos Draugystės, pradėjo rupintis iszdraskyti tokį naudingą įvedimą. Sasnaucko choras tuo iszsiskirstė. Pati draugystė pradėjo skersai žiurėti į Juozą Pranaitį už įsteigimą choro, rodos pavydėdama jam garbės, kurią jisai užsipelnė. Draugystė nenori duoti paszalpą Pranaiczui ant vedimo choro; Pranaitis už savo skatiką važinėja pasdainininkes ir kvieczia į chorą. Draugystė nesamdo kambario dėl lavinimosi dainininkes; Pranaitis gauna nuo latvių kunigo kambarį už dyką ir tenai mokinasi ir pribuva su savo choru į lietuviszką vakarą ir labai gražiai dainuoja. Net svetimtaucziių artistai, kurie buvo atėję į tą vakarą, prieję prie Pranauczio dėkavojo už sutaisymą teip gražaus choro. Po vakarui draugystė rugojo Pranaiczui, kad jo dainininkai iszgėrė asztuonis butelius alaus, už kuriuos užmokėjo draugystė, tai yra rugojo, kad Pranaiczio choras padarė draugystei iszkados ant pusrublio. Paskui tik po kelių sanvaicziių po vakarui draugystė, lyg susigėdus davė Pranaiczui 25 rubl. už chorą ir tai po ilgų derybų, nors tas choras Pranaiczui atsiėjo kur kas daugiau. Pasakykit dabar, koks choras gali ilgai užsilaikyti tokiose iszlygose? Mus broliai latviai aukauja ant savo choro kas mets po kelis szimtus rublių, tą patį daro ir kitos draugystės, tik mus lie-

tuviszka draugystė gailisi kelių desėtkų rublių ant choro, o tuom tarpu neiszmano, kad tas choras atnesza pelno daugiau, ne kaip kokia skripkutė, arba gudiszka „balabaika“ su kurioms nori pritraukti žmones į vakarą. Ir isz kur, po teisybei, mus lietuviai teip iszmoko klastaut? Rodos lietuvių budas neskubus, rodos lietuviai prie apkalbėjimų ir melagyszčių visai netinka, o tuom tarpu tik pažiūrėkit — da gal isznaikyti chorą ir suvisai. Tiktai tas gerai, kad dabar visai nesenei atsirado Petropylėje antra lietuviszka draugystė savitarpinės pagelbos. Szita antroji draugystė matyti iszmintingesnė, ir susideda ne isz ponų. Salias samdo pigesnes, dėlto prekė už įėjimą — kur tai mažesnė, ne kaip pas labdarius. Savitarpinė draugystė tuo suprato reikalingumą choro ir užkvietė Pranaitį į savo pirmutinį vakarą. Tuo metu jis turėjo klausyti. Žmonės apsirėdę szvarei, bet kožnas pagal savo iszteklių, ne teip kaip pas labdarius, kur reikalauja net frako. Visur vis lietuviszkaui sau szneka. Ant scenos padainavo lietuviszkas dainas ir deklamavo. Paskui paszokę visiems žinomus szokius: pakelkojį, szočą ir kitus, vienu žodžiu gražiai pasilinksminę, pradėjo skirstytis, o pelnas isz to vakaro pasirodė daug didesnis, ne kaip pas labdarius. Ar nebutų geriau, kad ir labdariai padarytų tokius pat vakarus, kaip ir savitarpininkai, ant kurių labdariai žiuri pakol su tokiu paniekinimu, kad vadinina juos sermėgiais „siery narod“, kaip iszstarė vienas labdarys.

Visus mes kaltinam už lietuvių nelaimes, už kratas, suėmimus, isztrėmimus, bet patys savę pakaltyti tankiai už mirsztamę. O jeigu prisizūrėsime arčiau, tai užtėmysim,

kad netik atplėszimai laiszku per žardarus, netik judosziai, skundikai kalti, bet pamatysim, kad ir mes pats tame dalyke teipgi nemažai kalti. Sztai korespondentas paraszo straipsnelį, padeda po juom savo vardą ir vardą kaimo, arba pylies isz kur rasztytas straipsnis. Jeigu atsimysime, kad burliokai skaito mus laikraszčius, tai jiems labai lengva surasti tą sodžių, arba pylį, isz kur leista korespondencija, o jau patį korespondentą jie gali surasti da lengviau per piemenis, per bernus, per kaimynus ir tt. Ar neatsitiko teip su Meszkucziu. Argi jau negalima iszsimislyti tokį psiaudonimą, kad joks szuo nesuras, kas raszė. Toliau, anais metais macziau straipsnį apie sutaisymą vienam miestelyje, kurio ir vardas laikrasztyje padėtas, draugystelės ir 4 sanarių. Jeigu atsimysime, kad tam mieste iszviso yra nedau-
liau, tai pamatysime, kad žandarams visai lengva tuos lietuvius surasti ir iszkrėsti. Ar nebutu geriau buvę, kad korespondentas butu neįvardyjęs to miesto, nes kas mums per nauda, kad mus vyrus varo į Meszkoriją. Burliokai didumo ir daugumo apkaltintu neiszsigas, jau jie pripratę varyti szimtais savo socialistus į isztrėmimą. Ant galo kam czia garsinti apie tokias draugysteles? Jeigu kas nori prie jų prigulėti, tai tas jas susiras ir be laikraszčių, o kam jų nereik—tai dėl tų nėra ką ne garsinti. Atsargumas nieko neužkenktu dėlto ir redaktoriams laikraszčių reikėtu ant to temyti.

Jau nesykį buvo kalbėta apie blaivystę. Visi vienu balsu pritarė, kad reikia naikinti girtuoklystę, kur tik galima. Bet norėčiau zinoti, kodėl gi daugumas tų platin-
tojų blaivystės nesirupina pir-

mių pirmiaus patys paliaut gerę. Juk jeigu nori platinti blaivystę, tai pats turi negerti. O dabar sztai kunigas per pamokslą visus girtuoklius varo į pragarą, o vakare namieje pats pasigeria, nuėjęs į svečius vel pasigeria. Svetiszki apszviesti lietuviai daro tą patį.

Kaipgi mes galime norėti atitraukti žmones nuo degtinės? Teisybė, yra toki apszviesti lietuviai, kaip dvasiszki, teip ir svetiszki, kurie negeria, bet tokių, varge, labai mažai. Ar nereiktu apie tai pasirupinti?

Politiszkos žinios

Amerika. Artinantės prezidento rinkimams, partijos varo agitacijas už savo kandidatų ir kiekviena malonėtu, kad jos kandidatas butu iszrinktu. Tulos partijos jau net balsus skaito, nors iki rinkimų yra dar veik 3 sanvaitės. Koks kandidatas bus prezidentu iszrinktas, dabar pasakyti negalima. Mes vienok visiems darbininkams patariame atiduoti savo balsus už p. Malloney, ant prezidento, pastatytą nuo Socialiszkos Darbo Partijos. Kada darbininkai iszrinks savo draugus visokiais uredninkais, tą kart pagerins tiktai savo skurdų buvį. Dėlto atėjus dienai rinkimų, visi balsuokite už tikieta Socialistic Labor Party.

Ant Pilipinų dalykai mainosi vis į didesnę karę. Susimusimų praėjusę sanvaitę atsitiko daugiaus negu kada buvo praeitėje. Pilipiniečiai labai susidrutino ir didesnėje dalyje užpuola ant amerikonių po keletą užmuszdami tai sužeisdami. Pilipiniečiai mat parodo savo neva globėjams amerikoniams, kad jie moka ginti savo laisvę ir szalį, ir visai nemislyja pasiduoti, nors Amerika juos laiko už savastį nusipirkusi nuo Ispanijos.

Kapitoną Shields su 48 ka-

reiviais iszliuosavo gen. Hare, kuris buvo iszkeliavęs ano jieszkoti ant salos Marinduque. Shields buvo patekęs su 51 kareiviu į pilipiniečių rankas.

Amerikonų nuokritis Pilipinuose nuo 6 Ruggjuczio 1898 metų isznesza 5237. Tarpe tų yra 642 užmusti, 400 mirę nuo sužeidimų, 1783 mirę nuo ligų — sykiu mirę 2825. Sužeistų ir niekam jau netinkanczių yra 2412.

Pietinė Afrika. Gen. Roberts buvo pagarsinęs, kad karė su burais pasibaigsenti 10 Spalinio, kas iszėjo visai atbulai. Burai nuo tojo laiko labiaus pradėjo užpuldinėti ant anglų parodydami, kad toli yra anglų geismas ir negreitai jis iszspildys. Anglams dabar teip eina Aprikoje, kaip amerikoniams Pilipinuose. Pietinėje dalyje Oranijos, kurią anglai laikė jau už czystą nuo burų, burai užėmė Wepener, Rouxville ir Ficksburgą. Anglai iszsiuntė didelę kariauną sugauti anuos burus. Pas Kapmuiden burai užpuolė ant vieno trukio kuriame važiavo dalis žvalgų, kuriems pagelbon atsiskubino 40 anglų. Vyriausis anglų apicieras tapo užmusztas su keletu kareivių, du apicierai ir 5 kareiviai tapo mirtinai sužeisti, o kapitonas Sewall ir 10 kareivių pateko į burų rankas, kiti pabėgo. Mažesnių susimusimų Transvaalijoje ir Oranijoi atsitiko keletas, kur burai isz netyčių užpuldami ant anglų po kelioliką jų užmuszė.

Gen. De Wet iszleido į burus atsiszaukimą, kuriame jis grasina burams, jeigu jie padėtu ginklus ir atsisakytu tolyn kariauti, kad pasielgs su visais pagal kariszkas bausmes. Jisai nori pertikrinti visą svietą, kad karė eina paprastu keliu, nors anglai garsina jau už pabaigtą.

Rytinė Azija. Kinuose ne-

susikimai nesimažina, bet didinasi. Vokietija buvo užmaniusi, kad pati Kinų valdžia nubaustu maisztų vadovus; Kinų valdžia pasižadėjo tai išpildyti ir neva sugaudė kaltininkus dėl viso ko ir padavė Vokietijai jų vardus, ant ko toji nepristoja o ir pasiuntiniai visų vieszpatysčių. Kun. Tuan neva numetė nuo urėdo ir suaresztavo, o laikraszcziai pranesza, kad jis iszkeliavęs į vidurinius Kinus organizuoti kariauną su ciesoriszku daleidimu, kad iszvyti europiecius. Apart visų vieszpatysčių užmanymų vėl naują padarė Maskolija, kad visos vieszpatystės sutiktu ant nusprendimo tarp tautiszkų sprendėjų. Tuomi Maskolija nori paremti savo buvusį užmanymą, kuris buvo svarstomas Haagoje kad įvesti tarptautiszką sudą, ant ko nieks nepristojo. Ar pristos ant to Maskolijos užmanymo kitos vieszpatystės, nežinia. Maskolija vis-gi turi kokį slap-tą sutarimą su Kinų valdžia ir daro visokias užmaczias dėl kitų vieszpatysčių, kad jos negalėtu užimti bent kokio Kinų kraszto.

Prancuzijos laikraszcziai pranesza, kad pietinėje dalyje Kinų labai platinasi maisztai ir keliose vietose net sumusę maisztininkai ciesoriszką kariauną ir dalį jos sugavę. Kad priešz maisztininkus yra siuncziama ciesoriszka kariauna ir ją apgali maisztininkai, tai tas rodosi yra vien dėl nubovijimo vieszpatysčių iki tol, kol bus suorganizuota kariauna ir prie pagalbos Maskolijos arba Japonijos prasidės tikroji karė priešz europiecius. Kad kariauna su maisztininkais eina isz vien, tą patvirtina surasti rasztai Tientsin'e, kur valdžia maisztininkus visu kuomi szelpė.

Li Hung Chang jau nukeliavo į Pekiną po maskolių sargyba. Kun. Ching apsilankė pas visus pasiuntinius. Ching

iszreiszkęs kad Japonija neda-leisenti padalinimo Kinų ir nors Kinai gausę daug atmo-kėti, bet neprazudysę jokios provincijos.

Dalis darbu.

New London, Conn. Sustraikavo dokų darbininkai. Kompanija ant straikierių vietos parsigabeno murinus kaip ir baltveidzius darbininkus isz Brooklyno. Dėlto gal pakilti musztynės tarp abiejų szalių darbininkų.

Philadelphia, Pa. Vietiniai maszinistai sutvėrė uniją ir reikalauja nuo darb-davių jos pripažinimo. Darb-daviai to nenori padaryti ir maszinistai nori straiku juos prie to priversti.

Denver, Colo. Lentų pjovinyecziose straikas jau pasibaigė ir visi straikieriai sugryžo prie darbo. Straikieriai reikalavo pripažinimo unijos ir kad nebutu priimami prie darbo neunijonistai.

Oklahoma City, Okla. Kompanijos jau padarė kontraktus iszvedimui 400 mylių gelžkelio nuo Weatherford, Okla. iki El Paso New Mex. Geležinkelis turi buti pabaigtas laike vienų metų.

Cannonsburg, Pa. Cziona is tapo parengtos dvejos naujos angliakasyklos nuo firmos Pittsburg & Buffalo Coal Co. kur daugelis darbininkų gavo darbą.

Huntigton, W. Va. American Car & Foundry Co. sustraikavo visi darbininkai reikalaudami pakėlimo algų po \$1,00 už kiekvieną naują vagoną.

Philadelphia, Pa. Pensylvanijos geležinkelio kompanija užsteliavo 150,000 tonų plieninių rėlių Carnegie, Cambria ir Lackawanna plieno liejinyecziose. Tai-gi tose liejinyecziose darbininkai turės valandą darbo.

West Point, N. Y.

Czion sustraikavo kariszkos mokyklos mokintiniai reikalaudami pakėlimo algų nuo \$15 ant \$20 per mėnesį ir jų reikalavimas tuojaus tapo iszpildytas. Mokintiniai turėjo atlikti tokius darbus, prie kurių reikėjo samdyti civiliszkus darbininkus.

Joliet, Ill. Pressed Steel Car Co. pradėjo dirbti ir 1,100 darbininkų gavo darbą.

Minneapolis, Minn. Czion sustojo pusė malunų malti dėl stokos užpraszymų miltų.

Reading, Pa. Formų taisytojai geležies liejinyeczioje Reading Iron Co. sutiko ant numažinimo algos ant \$3,00 vietoje \$4,00 už toną ir sugryžo prie darbo.

Scranton, Pa. Czion taps parengta dirbtuvė padarymui automatiszkų įtaisų atidarymui langų. Dirbtuvę stato The Penn Bradshaw Co.

Lorain, Ohio. Geležies liejinyeczia Federal Steel Co. tapo padaryta ant skirto laiko kur 3000 darbininkų neteko darbo. Abelnai mislyjama, kad po rinkimų prezidento vėl pradės dirbti.

Toledo, Ohio. Visi szaltgeležiai darbininkai prisirszė prie unijos ir pareikalavo nuo savo darb-davių numažinimo darbo laiko nuo 10 ant 9 valandų.

Lowell, Mass. Hamiltono medvilnės pabikuose isz naujo atgijo straikas, kadangi pabrikantas neiszpildė savo pažadėjimų.

Straikas!

Seredoje, 10 d. Spalinio at-sibuvo straikierių kalnakasių susivaziavimas, kur viso buvo 857 pasiuntiniai. Susivaziavusieji nutarė pristoti ant 10% pakėlimo algos iki 1 Balandžio 1901 metų, kad sulyginti laiką su minksztųjų anglių kalnakasių kontraktais. Straikieriai

vienok neis dirbti, kol kompanijos neiszpildys to, ką buvo pirmiaus pažadėję. Kitus visokius nesutikimus palikta kompanijoms atlikti su vietinėmis darbininkų unijomis per taikos sudzias. Kaip greit kompanijos iszpildys susivaziavimo nutarimą, teip greitai vėl pradės dirbti. Bet strai-kieriai lai visame klauso savo vadovų.

XV. Seimas „Susivienyjimo L. A.”

Praėjusę sanvaite atsibuvo Elizabeth'e, N. J. seimas Susivienyjimo Lietuvių Amerikoje. Pasiuntinių nuo kuopų buvo suvaziavusių apie 47. Seimo vadovu tapo iszrinktas p. Radzevicius, Susiv. kasierius; nutarimų rasztininkų p. Ambrozevicius, Newark, N. J.; kuopų nutarimų praneszė ju p. Stagaras, „Vilties” re-daktorius ir iszleistojas; peržiurėtojai knygų Susiv. se-kretoriaus ir kasieriaus p. P. ir Mikolainis isz Plymouth, Pa.; dabokliu tvarkos p. Maslauckas isz Plymouth, Pa.

Svarbesniejie seimo nutarimai yra szie:

1) Iszmokėti \$100,00 autoriui lietuviszkos gramatikos ir padėkavoti už jo trusą teip reikalingą lietuviams, ir isz-leisti gramatiką Susiv. kasztais.

2) Paskyrimas kasztų, koki bus, atspaudimui p. Žemaitės rasztų, kurie bus nuo specialistų pritaikinti mokintis vaikams pabaigus A-isz-B. Lementorių.

3) Paskyrimas \$50,00 kan-kintiniams ir atidarymas fondo rinkimui aukų tolesniam jų suszelpimui.

4) Paskyrimas kasztų, koki bus, surinkimui medegos nutarimų visų Susiv. seimų nuo užsidėjimo Susiv. ir juos visus atspausdinti į knygą. Surinkimui medegos ir jos apdirbi-

mui vienbalsiai tapo iszrinktas kun. J. Žilinskas.

5) Palikimas tiktai vieno skyriaus (pirmojo) posmertinės ant \$150,00 su metiniu mokesčių \$2,55 ct. Antrasis skyrius tapo panaikintas ant tulų kuopų užmanymų dėlto, kad prie antrojo skyriaus prigulint mažam skaitliui sanarių, prie \$300,00 posmertinės buvo mokama pinigais pirmojo skyriaus sanarių sudėty, nes antrojo skyriaus sanariai toli nesudėdavo reikalingos sumos.

6) Panaikinimas ceuzuros „Tėvynės“, Susiv. organo; kad organe visi Susiv. sanariai turėtu lygų balsą Susiv. ir kuopų reikaluose.

7) Perkėlimas Susiv. seimo nuo rudens ant pavasario, isz Spalinio mėn. į Gegužio mėn.

8) Perkėlimas Susiv. spaustuvės isz Plymouth'o į Philadelphia.

9) Patalpinimas Susiv. knygyne „Tėvynės“ spaustuvėje.

10) Ateinantis Susiv. seszioliktas seimas atsibus Wil-

11) Nutarta pakeiti protestą priešais prezidentą, gubernatorių, szerifą ir kompanijas už jų iszszauktą žudynę straičių kalnakasių Shenandoah, Pa., kur du nekaltus žmones užšovė, o kelioliką sužeidė. Rezoliucijas nutarta tapo nusiušti visiems virsz minėtiems ponams ir patalpinti angliszkuose laikraszcziuose.

Peržiūrėtojai Susiv. sekretoriaus ir kasieriaus knygyne padarė skaitlių dėlei per didelio darbo, ir jie padorė skaitlius vėliaus, viską pagarsins per „Tėvynę“.

Į centraliszką Susiv. komitetą tapo iszrinkti.

Kun. A. Kaupas — prezidentu, p. A. Daniseviczius isz Mahanoy City, Pa. — vice-prez. p. Astramskas — sekretorium ir „Tėvynės“ redaktorium, p. K. Radzeviczius — kasierium, prižiūrėtojais kasos { kun. A. Milukas ir p. V. Pranis, Newark, N. J

Utarninko vakare buvo prakalbos, prie nemažo skaitlingumo vietinių lietuvių.

P. Mikolainis kalbėjo apie Susivienijimo naudą, kokią galime apturėti visi prie jo prigulėdami, už teip mažą, \$2,55 ct., metinę mokesť; apie mūsų tautiszkus darbus, prie kurių veikimo prisideda kas kartas vis didesnis skaitlius darbininkų ir szelpėjų, ir kada prie to darbo ir szelpimo jo prisidės didesnė pusė, dauguma, tautiecių, tada panoksime jau toli mus pralenkusias tautas. Ragino vyrus ir moteris prie skaitymo laikraszczių ir knygy; nurodė reikalą apszvietos moterių, be kurių prisidėjimo nepakils tautiszkas klausimas, neužaus tautiszka gentkartė, o kas priguli tiktai nuo motinų.

Kun. A. Kaupas kalbėjo apie atgijimą tautų ir iszsi-liuosavimą isz po despotizmo, nurodydams, kad dėl lietuvių dar neatėjęs laikas. Kaip ateis laikas, numes ir lietuviai nieko nepadarys, ateis ir nu-eis, jeigu nedirbsim. — Rodyjo szelpti „Motinėle“, kurios mieriu yra szelpti liet. jaunu-menę, mokinancziasi užrube-zyje.

K. Mockeviczia isz Bostono kalbėjo apie prigulėjimo naudą visų draugysczių prie Susivienijimo, isz kurio gautu laike ligos paszalpą ir mirus posmertinę, tiktai už \$2,55 ct. ant metų, kur dabar ir \$12,00 dolerių negana su visais extra mokescziais. Norinti gauti didesnę paszalpą ir posmertinę, mokėdami didesnę metinę galėtu gauti ir po \$900,00, kaip svetimos organizacijose yra mokama, prie kurių mūsų brolių nemažai priguli. Dėlto reikalas yra, kad lietuviai susivienytu ir visi prigulėtu prie savo organizacijos.

T. Astramskas, „Tėvynės“ redaktorius, kalbėjo apie iszlikimą lietuviszkos kalbos nuo

prapulties tiktai surukusiose grintelėse po pilkaja sernėgėle, nes lietuviszka kalba tapė iszvaryta isz bajorų rumų, bažnyczių, urėdų ir mokyklų.

J. Kazakeviczius isz Pittstono kalbėjo apie priezastis ir vaidus bei partijas lietuvių tarpe, kuriems besivaidyjant neprieteliai labiaus gali vaidyjancziusi smaugti. Nurodė, kad priezasczia vaidų yra mūsų vadovai, kuriems nerupi brolių gerovė, jų medegiszkas ir protiszkas pakilimas.

V. Ambrazeviczia isz Newarko kalbėjo apie mūsų kantintinius, isztremtus Gudijon už platinimą szviesos tarpe savo brolių ir ragino tokius suszelpti bent su centu. Pabaigus kalbą tapo rinktos aukos nuo susirinkusių tautiecių, kur surinkta tapo \$4,34 ct.

Žiponaitė O. Matulaicziute (kun. V. Matulaiczio sesuo) deklemavojo gražiai eiles „Dėl iszrinktųjų“ kurių pradžia tokia:

Ojezyzna dėl jusų — tai žodis tiktai Tėv iszsigimė, be ženkle vardail Szeszėliai užklydę lig laikol ir tt.

Kun. A. Milukas kalbėjo apie platintojus Budos mokslo tarpe lietuvių, apie ką lietuviai dar buvo negirdėję. Budal) gyvenęs apie penktą szimtmėtį ir buvęs labai prakilniu žmogumi; jisai mokino apie esybę dvasės teip: Jeigu žmogus negerai elgiasi, tai po myrio jo dvasė pereina į bobą, ir jeigu toji vėl negerai elgiasi, tai paskui į gyvuolį, medį, į augalą, o ant galo į pragarą patenka, kur po 10 milijonų metų isznyksta. Pagal kriksczcioniszką mokslą mes tikime į nemarumą duszios. Dėlto szalin su platintojais budizmo! Toliaus kalbėjo apie Susiv. neprietelius ir szmeizikus, apie mokslą ant nekriksczcioniszko

1) Budos mokslo iszpažintojų yra 485,000,000. Kriksczcioniszko mokslo iszpažintojų yra 454,729,151. Katalikiszko mokslo iszpažintojų yra 228,429,151,

pamato, kur žmogus pametęs katalikiszka tikėjimą, nors ir mokintas, yra pavojingesnis už nemokintą žmogų, nes tokis visados greicziaus apgaus ir apsuks, negu nemokintas. Dėlto mokslas be kriksczcioniszkai—katalikiszkos doros yra nenaudingas ir kenkiantis. Abelnai kun. Miluko prakalba geriaus butu tikusi bažnyczioje negu ant vieszo žmonių susirinkimo, nes klausytojai visai nesuprato, ką kalbėtojas norėjo pasakyti.

J. M. Damijonaitis trumpai kalbėjo apie „Tėvynės Mylėtojų Draugystę“ ir jos vaisius, koki auga per aukavimą tiktai 60 ct. ant metų.

Seredos vakare buvo dainavimai Dr. V. Kudirkos dainininkų draugystės isz Newark'o ir bažnytinio choro isz Brooklyn'o. Abeji padainavo labai puikiai. Tarpe dainų laikė kun. Žilinskas prakalbą apie lietuviszką parodą Paryžiuje ir naudą isz jos. Prakalba buvo labai žingeidi ir akyva. Apart kitko kun. Žilinskas papasakojo kaip ant bažnyczios bokszo Notre Dame Paryžiuje susitiko su savo moks-ladraugiu, kuris yra Maskolijoj daktaru ir ima 4000 rublių algos, o kuris pavirtęs į iszgamą—maskolių atsisakė aplankyti lietuviszką parodą, nors kun. Ž. apsiėmė visus kasztus apmokėti. Kun. Ž. jį priskaitė prie mūsų inteligentų tautiecių, kad imdams teip didelę algą, nieko neaukavęs ant tautiszkų reikalų.

Primetimas tokio iszgamos prie tautiecių inteligentų, yra neteisingas — toks priklauso prie judoszių iszgamų pulko.

Toliaus kun. Ž. papasakojo, kad lankydamas lietuviszką parodą atrado vieną baisų daiktą ir tai užpezkyje lietuviszkos grinczios. O tuom baisuoju daiktu buvo Szliupas. Žitkus buvo padaręs peizažą ir nemislyjo visai, kad jo iszsigas kun. Ž.

Seimas abelnai buvo vienu iš truksmingiausių, kaip pasakojo pasiuntiniai veik ant daugumos seimų buvusieji. Mat kilo karė tarp kunigų ir jų priešų arba teip vadinamų bedievių. Kunigai buvo pasirengę iszmesti iš Susiv. visus bedievius, o bedieviai vėl kunigus. Pergalė buvo tųjų, kurie galėjo garsiaus ir ilgiaus rėkti, o ypatingai užpultieji. Waterbury'o Susiv. kuopos pasiuntiniai pat pradžioje užpuolė ant kun. Saurusaiczio už ardymą kuopos ir tvėrimą antros neva katalikiszkos. Roda ne roda seimas atmetė kun. Saurusaiczio ir p. Griniaus pasiuntinystę į seimą. Abudu pasiuntiniai apleido seimą. Teip tikusis kun. Milukas smarkiai kalbėjo apie ardytojus Susiv. ir rodyjo visus budistus iszmesti. Seimas vienbalsiai tam pritarė, bet budisto ir bent kokio ardytojo Susiv. neatrado iki neatsirado kun. Pautienius iš Mahanoy City. Mat kiti kun. neturėjo gana drąsos! Kaip tik kun. Pautienius atėjo, tai nesiprasęs nei balso tuoj suszuko, kad turi buti iszmesti iš salės nekatalikai, žydai, nors butų ir pasiuntiniai. Kun. sulaukę savo genarolą szaukė iszmest, iszmest! Kad surasti tuos neprietelius bedievius, kun. Pautienius nuėjo į pryszakį ir pradėjo skaityti įstatus Susivienyjimo Lietuvių Laisvamanių. Riksmas kilo dar didesnis, nes pasiuntiniai pradėjo szaukti, kad czia ne laisvamanių seimas ir teip rėkė, kad kun. Pautienius skaitymo visai nebuvo girdėti. Seimo vadovo draudimo nieks neklausė. Aptykus nekiek kun. Pautienius szoko ant Mikolainio, tvirtindamas, kad jis griauja Susiv., niekina jį per „Vienybę“, tvėręs valnamanių susivienyjimą ir prie jo priguli. Kunigai szaukė iszmest, iszmest! o jų priešai vėl szaukė, kad kun. Pautienių iszmest už

kėlimą ermyderio. Nurimus nekiek, Mikolainis užprasžė kun. Pautienių faktiszkai iszrodyti, kad Mikolainis tvėrė valnamanių Susiv. ir prie jo priguli. Kun. Pautienius rėmėsi ant „Lietuvos“, kur buvo raszyta, kad Mikolainis buvo ant valn. seimo per sekmines ir net kalbėjo. Mikolainis atsakė, kad ant valn. seimo buvęs kaipo redaktorius ir kalbėjęs, ir talpinęs, į „Vienybę“ valn. seimo nutarimus ir įstatus, kaipo žinias, bet tas nėra faktų kad tuomi ardęs Susiv. ir kad priguli prie valn. susiv. Kun. Pautienius nieko ant to negalėjo atsakyti ir Mikolainis jį tris kartus iszvadino, *melagium*. Kunigai negalėdami atsilaikyti, tuoj szoko į kitą pusę. Kun. Milukas, kaipo mekleris, užmanė tą klausimą užbaigti. Nurimus riksmui, Mikolainis pasikui riksmą pradėjo vėl isz naujo. Pasiremdamas ant Susiv. konstitucijos ir perskaitęs bausmes: „kurs stojęs į aiskią kovą priešais krikščioniszką tikėjimą, tarpe lietuvių, kuriems reikia meilės ir vienybės, platintu nesutikimą, ir tikėjimiszką fanatizumą; toks, darodžius jam jo kalbę, per Susiv. seimą — gali buti iszbrauktu iš Susiv. — ir szoko ant kun. Szedvydzio už iszsklaidymą lietuvių į partijas ir pastatymą ant apjuoko per užgynimą susirinkimų su policijos pagelba, ir ant kun. Kaupo už baniutijimą Blaiyvystės draugystės užtaraujant kun. Szedvydį kuris ją apskundė Susiv. už surengimą prakalbų S. Daukanto sukaktuvių dienoje. Kun. Szedvydziui negalint iszsiteisinti, nei kun. Kaupui, kun. Milukas užmetė Mikolainiui kunigų apskelbimą ir užmanė, kad Mikolainis imtu savo žodį atgal. Mikolainis reikalavo kunigų iszsiteisinimo ir savo žodžio atgal neėmė. Kun. Szedvydis teisinosi dėl Blaiyvystės

Dr. tuomi, kad prakalbos buvo rengtos tik kelių jo priešininkų, kurie buvo draugystės virszininkais ir viską vėlė be žinios visos draugystės. Matant kad tas klausimas užims daug laiko, tapo atidėta ant toliaus ir buvo svarstomi prigulinti dalykai seimui. Užbaigus seimo reikalus ir kitus, p. Skripka iš New York'o ir Mikolainis atkartoję kun. Szedvydzio reikalą isz naujo. Kunigai matydami striuką tol rėkė kol reikalautojai neatsakė nuo savo reikalavimo, matydami, kad nieks neiszeis dėl riksmo.

Beto kun. Milukas buvo užmanęs užprotestuoti prieš 39 num. „Lietuvos“, už iszsitirimą, kad mokslincziai Budos mokslą stato augszcziaus krikščioniszkojo. Tas klausimas tapė atidėtas ir paskui liko užmirsztas.

Philadelphios kuopa užmanė pakelti protestą prieš knygelę „Balsas Amerikiezių Lietuvių į Tėvą Szventąjį Leona XIII“ kur yra papasakotas vardas „Susivienyjimo Lietuvių Amerikoje“ be jokios žinios sąnarių, kur „Tėvynės Sargo“ redakcija už Susiv. nugaros kas žiną raszo. Tojo klausimo kun. neprileido prie apsvartymo, nurodydami, kad Susiv. neapturejės isz to jokios iszkados. Kun. dėjosi nieko apie tai nežinanti.

Abelnai norėta Susivienyjimą padaryti katalikiszku, bet likosi kaip buvęs tautiszku.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Lawrence, Mass. Matant savo brolius darbuojantės ant tautiszkos dirvos, linksmumas irna ir energijos prie darbo nestokuoja. Tiktai tiek liudna, kad dauguma, visuomenė, prie to darbo vis dar neprisideda. Nuo laiko priėmimo krikščionisztės mūsų tėvynę užpludo visoki skėriai, o daugiausiai lenkai, kurie paplėsžė

į savo pusę mūsų diduomenę ir iszplatino visoki isztvirkimą tarpe jos, ir paskandino sodiecius į vergystę — baudžiavą, iszrovė jiems isz szirdžių meilę tėvynės Lietuvos, ir net guodonę savo esybės. Sodietis laikė už žmogų tiktai poną ir kunigą, ir tai ne dėlto, kad jie tos garbės verti butų buvę, bet isz baimės tiktai, kad negautu pliekti. Sodietis buvo paniekintas su savo kalba, ir tasai paniekinimas teip įsisėdo jo szirdyje, kad dar ir sziandien daugumoje tas atsikartoją, kad žmonės isz nežinės niekina savo tėvynę, savo tėvynės ir tautos reikalus. Kad iszrauti mūsų sodieciams tą kenkianczią nuomonę isz szirdies, reikalinga tam tikra literatura ir tankus praneszimai laikraszcziuose, kas iszrodytu tų ponų visas mums padarytas skriaudas. Lenkai mus engė dvasiszkai ir medegiszkai iki 1863 metų, o nuo to laiko sykiu su lenkais ir dar arsziaus mus engia maskoliszka valdzia. Lenkiszką arszę šiuo metu, ir žudo visus, kurie nuo tos choleros ginasi, kurie nuo jos, kad neužsikrėsti, visiems paduoda reikalingus vaistus. Dar ir sziandien atrasime pacizioje Lietuvoje daugumą lietuvių, kurie nežino kas jie yra ir teip pat Amerikoje dedasi. Tai yra vaisius anos užkrėstos choleros! Mūsų gelbėtojai nuo tos tautiszkai mirtinos ligos yra persekioti, isztremti isz tėvynės, kenczia bada ir nekartą savo gyvastį pabalgia szaltoje sziaurėje.

Ką tada turime daryti matydami visas tais nedorybes? Mūsų pareiga yra padaryti joms galą szelpiant savo brolius, anuos darbininkus — gelbėtojus, nors su centu, ir tai ne vieną kartą, bet tasai paaukavimas cento tegul atsikartoją, kol neisznyks tos nedorybės. Mums stiprinant anų dvasę ir dauginant szelpėjų

pulką atgausime savo išsplėstas tiesas ir mūsų neprieteliai su gėda turės atsitraukti, nes mūsų yra tiesa, teisingi mūsų reikalavimai. Taigi nenustokim darbuotis. *J. Smoleitis.*

Apie Immanueliu Kantą.

Mūsų laikraščiuose ne kartą atsitinka girdėt skundžiantės ant to butent, juog sanariai mūsų tautos, žmonės lietuviskos kilties neteip retai į aukas tenka svetimoms, mums nevydonizkoms, tautoms, papuosdami lietuviskais vardais jų literaturą. Teip ana! visi mes žinome, juog toki talentai kaip Kastiuszkos, Mickevycziaus, Lelevelio, Kondratavycziaus, Kraszevskio, Aleksos, Girsztauto, Buivido ir daugelio menkesnės vertės vyrų yra papuoszalu tapę lenkų tautos, ir jog be darbų szitų vyrų lenkiszkoji literaturą niekados nebutų dasiekus to laipto, ant kurio ji szendien stovi. Pastarame dar laike pagarsėjo visadarbais lenkiszka raszantis Henr. Sienkeviczius, seniaus po psiaudonymu „Litwos“ pažįstamas, kurį ir patys Vokiečiai už lietuvių pripažįsta.¹⁾ Ir tarpo vokiszkių rasztininkų bei mokslinczių randame ne vieną lietuviską vardą (Endrulat, Perkuhn, Spirgatis, Heyduck, Jentsch, Reicke, Meschede, Naunyn, Prutz, Burow, Schaudinn, Abromeit ir k.), kursai ant garbės lietuviskai literaturai butų derėjęs. Didžiausiu isz tokių lietuviszkos paeigos vyrų, į vokiecius pavirtusių, ne abejotinai reikės ir mums, drange su viso svieta mokslincziais, pripažinti Immanuelių Kantą, didžiausią phi-

1) R. Braungart recensioje „Moderne polnische Romane“ (Beilage zur „Allgem. Zeitung“. Muenchen 1899 Nr. 284) peržvalgydamas Sienkeviczius romanus, apie jį sako: „Sienkevicz, von Geburt ein Litauer“...

losophą, (galvoczių), profesoriavusį ilgus metus Karaliaucziaus universitete, o apie kurio tautystę tik pastarame laike suteiktos mums tapo tulos tikros ziniuos.

Szitas gaudingas vyras, kurio vardas nepragaisz isz historijos iki liks gyva žmogija, buvo gimęs 22 Balandžio 1724 m. Karaliaucziuje, kur jis 12 Vasario 1804 m. ir pasimirė. Apie Kanto gyvenimą bei veikalus galima rasti placzias žinias „historijoj“ philosophijos” vieno ar kito autoriaus — ipacziai pas Kuną Fischerr’į, Fr. Ueberweg’ą ir k. Lietuviszkai paraszitą biographiją „prof. d-ro. Kanto“ galime rasti prie „Nau. Lietuv. Ceitungos“ iszleisintame „Kaimyne“ (1899 m. Nr. 48).

Dėl mus’ czionais yra svarbi ne tiek jo biographija, kiek jo tautysta, apie kurią iki sziol positivityszkių žinių neturėta.

Teip, antai, jei mes imsime į rankas prof. Ueberweg’o „Grundriss der Geschichte der Philosophie“ (2 Aufl. III Teil S. 144) ten rasime pasakyta, Kanto giminė (familija) buvusi isz Skotijos atėjusi, juog jo tėvas Johann Georg, buvęs balnium (Sattler) Karaliaucziuje, ir juog jojo, su Regina Reuter apsivedusio, ketvirtasis kudiakis buvęs Immanuelius. Tokią Kanto geneologiją galima atrasti ir pas kitu jojo biographus. Tacziau jau pirm kokių 20 metų vienas mokintas vokietis (slg. Archiv fuer Anthropologie“ 1881 Bd. XIII. S. 36), kalbėdamas apie mūsų philosopho paeigą, buvo iszsiitaręs, juog jo gyslose, rasi, tekėjęs ir lietuviszkas kraujas. Szitą dasiprotejimą patvirtina pastarojo meto tardymai Jono Zembrickio¹⁾ seniaus ir „Auszroje“ sandarbininkavusio. Zembrickis, užsiiradamas ap-

1) Zembricki „Kant’s Vorfahren“. „Memeler Dampfboot“ 1899 Nr. 223 ir „Altpreussische Monatschrift“ 1899, 5-6 Heft, S. 469.

raszymu historijos Klaipėdos gardo (miesto), priverstas buvo rinkti medegą ir „karaliskame paslaptų arkyve“ (Koenigl. Staats-Archiv) Karaliaucziuje, kur ir surado du labai akyvu dokumentu isz XVII szimtmečio apie Kanto prose-nius.

Anot szitų dokumentų, kuriuos žingeidus skaitytojas galės atrasti aukszcziau parodytoje vietoj, Kanto prosenis Richarts Kantas (Kandt), metuose 1667 minėtas, buvęs karcemorium arba karczemninku kaime Werden (Verdziai, Verdžiai?) pas Szylokarcziamą (Heydekrug), prus. Lietuvoje; jojo sunus Jonas (Hans) po 1735 m. paminėtas buvęs sziksznininku (Riemer) Klaipėdoje, o vėliaus ir Tilžėje. Isz czion, kaip rodos, szito sunus, o Immanueliaus tevas, Johann Georg’as, kursai dar ir lietuviszkai mokėt’ turėjo, persikėlė Karaliaucziun.

Tokiu budu dasekus paeigą Kanto giminės tyrai lietuviszkame kraszte, akyva buvo dar prus. Lietuvoje dar likus, ar jau, rasi, iszmirus’. Asz peržiurėjau to dėlei visus gyventojų vardus kuone visų lietuviszkų pavieczzių, nuo Gumbinės pradėjus iki Klaipėdai, kaip tie vardai vokiszkuose „Adress-Buch’uose“ tų pavieczzių užraszyti yra. Suradau po kelias pravardes: Kantvils Kantszatis, keliuose lygiai kaimuose Tilžės pavieczzio¹⁾, ir suvokiszkuotą Kanter. Prie szito reikėtų dar pridurti, juog ir pas senovės prusus jau Dusburb’as²⁾ užraszė vardą *Cantegerde*, *Cantegirde* „Sudovita“, ir juog kitose teipogi Lietuvos vietose pravardes *Kantelis*, *Kantautai*, vardai kaimų: *Kanteliszkiei*, *Pakanteliszkiei* ir k. yra zinomi³⁾.

1) Adressbuch fuer den Landkreis Tilsit. S. 2, 4, 5, 6, 11, 16, 17.

2) Scriptorum rer. prussic. I. 143, 145.

3) Slg. „Auszra“ 1885 p. 89.

Ir pati sympatija, kurią Kantas, rasi, atsimindamas savo lietuviszkos kilties, dėl lietuvių bei jų kalbos savo rasztuose iszreiszkia, galėtų, regis, sunaudota tapti darodymui, ar patvirtinimui, jo tautystos.

Kada Krist G. Milke (Mielke), Pilkalnio „kantoras“, prirenkęs savo „Littauisch-deutsches und Deutsch-littauisches Woerter-Buch“, kuri 1800 m. Karaliaucziuje atspaudinta, kreipėsi prie ano laiko žinovų lietuviszkos kalbos bei tautos su praszymu, idant vienas kitas rekomendaciją, prakalbos pavidale, prie to žodyno pridėtu, ne tik Jenisch isz Berlyno, C. F. Heilsberg isz Karaliaucziaus atsiliepė, naudingumą bei reikalingumą paturėjimo lietuviszkos kalbos darodydami, bet ir didysis philosophas, Im. Kantas, paraszė „Nachschrift eines Freundes“, kursai tai rasztas, kaipo ketvirtoji prakalba prie žodyno, pridėtas, ir iszreiszkiantis nuomones vieno isz didžiausių reprezentantų žmonijos, dėl mus’ yra labai akyvas bei svarbus.

„Kad’ prusiszkas lietuvis užsipelno labai — sako Kantas — idant jam ypatybė jo karakterio ir teipogi skaistumas jo kalbos, kuri yra didžiai patogus įrankis vedimui apszvietimop’ bei jojo paturėjimui, iszlaikyta taptų, kaip dėl mokslo szkaloje, teip lygiai pamokslo bažnyczioje, matoma isz aukszcziau paduoto apraszymo (prakalbose Milkes, Jensch’o bei Heilsberg’o). Asz prie szito dar priduriu, juog jis (lietuvis) nuog nusiziaminimo (Kriecherei) daug yra auksztesnis, neng jojo kaimyniszkos tautos; papratęs yra kalbėt su vyresniaisiais (Vokiecziais) tone lygybės bei szirdingu atvirumu, ką jie jam už pikta nelaiko ir vėl neatmeta szurkszcziai rankos spustelėjimą (Haendedruecken), nės jie tokiu budu randa jį vislab, kas prider’, noriai atliekantį. Jojo

ypatingas pasidavimas, arba, visai ne panaszus į tulos kaimyniškos nacijos, (lenkų), jeigu tuls yr' tarp jų szulnesnis, puikumas, arba, geriaus sakan, jausmas savo vertybės, ženklinantis drąsą, suteikia poodraug garantiją jojo tikrumo (viernumo). Ale jau ne minint tos naudos, kokią valstija („der Staat“) gali laimėti isz tokio karakterio tautos, reikėtų pripažinti svarbumą ir laimikį, kurį patsai mokslas, ypačiai senoviszkoji istorija tautų persikėlimo („Voelkerwanderung“), galės pelnyti isz dar nesumaisytos kalbos tos prasenoviszkos, nunai ant ankszto ploto susigrudusios ir, tarytum, isoluotos, tautos, todėli tad ir jos ypatybias yra didžiai verta paturėti. Buesching'as todėli apgailėjo labai perankstybę myrį mokslingo profesoriaus Thunmann'o Halle'je, kursai ant szitokių tardymų su per dideliu stropumu savo pajiegas sunaudojo. — Abelnai sakan, jeigu jau ir ne isz koznos kalbos galima būtų tokį didį laimėjimą sulaukti, tai vis-gi dėl apszvietimo kiekvienos tautelės tokiam kraste, kaip antai prusiszkoj' Lenkioj', svarbu yra (isz jos) pasinaudoti dėl pamokinimo szkaloje bei bažnyczioje pagal pavyzdį tyresnės (lenkiszkos) kalbos, nors ji teipo gi tik už rubežių kraszto kalbama būtų, ir ją (lietuv. kalbą) isz palengvo vartojiman įvesti (gangbar zu machen) nės per tai kalba pritingesnė ypatybei tautos, o tuomi, pat' jos supratimas aiskesnis būtų“.

Teip tai raszė Kantas apie lietuviszką kalbą pirm szimto metų, o į keturis metus pirm savo myrio. Jeigu mes atsimisime, juog dar 40—50 metų nuo to laiko praėjus, kiek daug sunkaus vargo bei persekiojimų datyrėti teko Ed. Giseviui, neužmirsztinam lietuvių bicziuliui, isz priežasties užtarimo lietuviszkos kalbos,

niekinamos bei naikinamos tų padukusių germanizatorių, turėsime Im. Kantui, kaip ant ano laiko, labai didelę drąsą pripažinti augszcziaus paduotose jo žodžiuose. Jis, kaip matomá, su visu savo svarbum autoritetu, teip sympatiszkai apie lietuvio karakterį atsiliėpdamas, mano, lietuviai užsiėmę, idant jų kalba persekiojama nebutų, idant ji ne tik vartojama szkaloje bei bažnyczioje, ale ir iszlaikoma taptų; trumpai sakan szios dienos žodžiais — idant lietuviszka tauta nebutų suvokietinta, germanizuota.

Tokių užtarytojų, kaip Kantas, prusiszkojoj' Lietuvoje labai mažai turėta; pastarasis isz jų buvo garbus Dr. Sauerwein'as, kursai didį trusą padėjo dėl tautiszkojo lietuvių pakėlimo. Todėlei, rodos, ir vardus tokių mūsų tautos ažtarytojų, kaip Ruhig, Mielcke, Jenisch, Heilsberg, Kantas, Gisevius, Sauerwein'as ir k., lietuviams niekadus užmirszt' ne reikėtu....

* * *

Kanto kunas silsisi Karaliaucziuje, kur jis visą savo amžių praleido. Ne toli nuo senojo universiteto, szalyje bažnyczios „Dom“ vadinamos, ties jo kapu įtaisyta tapo kopytėlė „Stoa Kantiana“. Viduj', ant pryszakinės sienos matome tenais kopiją Raphaelio abrozo: „Szkala Atenuose“ o priesz jį, ant postumento, stovint philosopho marmurinį bjusą, prof. Siemering'o iszskaptuotą; ant užpakalinės sienos, ties suoleliu, yra parasztyti paties Kanto žodžiai: „Der bestirnte Himmel ueber mir, das moralische Gesetz in mir“. Kitas didis Kanto monumentas — ant aukszto granitinio postumento žalvarinė philosopho stovykla — stovi darže, szalyje naujojo universiteto.

Neužmirsztina yr' ta valanda, kurią raszancziams sziuos

žodžius „Stojoje“ Kanto praleisti teko: dyvinai ne smagios mintys jo omenyje sukinėjosi, atsimenant teip didei liudną likimą mūsų tautos, kuri ant teip didžio ploto isznykusi kalbiskai ir tankiausiai į mūsų paczių nevydonus pavirtusi, lietuviszkais vardais apipuozė svetimą mokslą svetimtauczių literaturas, dėl savės, dėl pakėlimo savo vardo, nieko gero per tiek szimtų metų neatlikusi!... Nuo trakiszkosios dar gadynės pradėjus atsiminti jam teko tokių varų, kaip trakų dainiaus Varpiaus, (graikiszkių raidžių neturime. Red.) Lino, Tamurio, (szend. Tamulis) historiko Tunkydidžio, geographo Stravono, kurio vardas ir szendien tarp lietuvių gyvas dar liekti, pasakininko Aizopo, Babriaus, žodininko Svido, kurio vardas teipgi pas mus gyvas dar liekti, ir daugelio kitų, kurie jau tuomet apsigraikavę, sutvėrė ir, isz didesnės dalies, sutaisė graikiszką literaturą; isz vėlesnio jau laiko aplenkinti bei apvokietinti lietuviai, kurių kelis vardus aukszcziau jau paduota, papuozė savo veikalais literaturas tų tautų, nuo kurių mūsų tauta didžiausias skriaudas nukentėjo. Akyveizdoje didžiojo Kanto, klausiau patsai savės, argi lietuviams jau būtų lemta amžinai tik svetimiems dirvonus plėszyt', dėl svetimtauczių sėklą bei vaisius nokintis? Argi jau neatsiras isz mūsų tarpo ir kiti talentai, kurie papuozėtų mūsų tautą niekadus neisznykstanczia, bet jau tyrai *lietuviszka*, garbė. D-r. B-s.

Kas darbininku prieteliai?

Aną nedėdienį buvau lietuviszkoj bažnyczioj ir girdejau žingeidų pamokslą, link dabartinio straiko kietųjų anglių kasyklose. Pamokslininkas stengėsi pertikrinti klausytojus, jog didžiausi darbininkų geradėjai ir pritarianti jų rei-

reikalavimams yra kunigai. Girdi „Kristus buvo darbininkų prietelium, tai ir jo įpėdiniai kunigai sekdami savo mokiniojo mokslą negal buti darbininkų prieszais. Jeigu kas jums savo sako, kad kunigai yra darbininkų nevidonai, netikėkite, nes jų žodžiai nėra paremti ant teisybės, yra melagingi; reikalaukite kad užmėtinėtojai darodytu argumentus, o tokiu budu pasirodys visoje aiksztėje jų melagystė“. Kokį įspudį padarėtas pamokslas ant klausytojų, nežinau, bet asz su tuomi jau nesutikau ir užėjo man klausimas, ar isztikrųjų kuigai, arba kunigija, yra toki darbininkų prieteliai, kaip sakė pamokslasakis? Peržvelgiant praeitės ir dabartės skurdų padėjimą darbininko, pamatysime, kad prie įvedimo didesnės dalies visų vargų vargszų darbininkų, visur yra prisidėjusi kunigija. Ir dyvytis tik tai reikia, kad kunigai nemato, ar tik nenor matyti, kiek jie ir jų pranokėjai yra pikto padarę darbininkų luomai. Katalikiszkas mokslas ypatingai yra paremtas ant vergijos, liepiantis lenkti galvas ir buti paklusniais savo prispaudėjams, kėsti ant szio svieta viską, kad įgyti, laimę po myrio. Katalikiszkas mokslas nepripažysta lygybės ir brolystės. Su žingeidumu asz norėcziau iszgiristi darodymus, kur ir kada kunigija padarėką gero dėl darbininkų luomos? Nežvelgiant į praeitę tolyn, gana faktų, kurie po mūsų akimis dėjosi, kur aiksztėje pasirodė toji kunigijos prietelystė dėl paniekintų, suspaustų žmonelių darbininkų. Kada maskoliai iszpjovė lietuvius Kražiuose, isz ko visas svietas pasibjaurėjo tokiu darbu, tai dabartinis popiežius, Leonas XIII iszleido aplinkrasztį (encikliką) Maskolijos katalikams, su prisakymu, kad butu paklusnus svietisz-

kai valdžiai. Iš to matyt, kad katalikystės galva, arba valdžia, negeidžia matyt išsiliosuojant vergucius ir po despotizmo ir kapitalistizmo jungo. Antras faktas, tai vėl žudynė Lattimer'e 1897 m., kur šerifas su savo pagelbininkais išsžaudė nekaltus lietuvius, lenkus ir slovakus, kur vėl visas svietas pasibjaurėjo, tai vėl katalikų vadovas Scrantono vyskupystės su džiaugsmu atsiliepė, kad tapo nuvalyti „draugijos szaszai!“ Kas szitą užgins? Jeigu darbininkai butu nužudę nors vieną kapitalistą, tai vyskupas su savo kunigais butu visus darbininkus nugramzdinęs pragaro dugnan. Minėti abudu atsitikimai mūsų gyvenime yra per daug aiskūs ir kunigai jų negal išbaltinti. Kristus buvo darbininkų prietelius, tai szventa teisybė, bet vadinanti save jo ipėdiniais kunigais neseka Kristaus pėdomis ir negal pasigirti esanti darbininkų prieteliais, pritarianti jų reikalavimams. Kunigai Kristaus mokslą apvertė į įrankį savo geszefto. Kristus gydė ligonius dovanai ir szelpė vargšus, vadino juos broliais, bet kunigai to nedaro ir tikrai visokiais budais stengiasi kuomi daugiausiai pinigų išzlupti iš darbininko, nežengia dovanai žingsnio ir vadiną jį galvijū. Kunigai skelbia, kad czion ant žemės nerinkti turtų, kad visi didžturcziai ir pasisavintojai svetimo turto neapturės karalystės dangaus. Jeigu kunigai szito sakinio laikytusi, tai tikrai nerinktu turtų su skriauda vargšzo artymo.

Sziandien, kada visų szalių darbininkai pradėjo susiprasti, vienytis, kada taisosi nutrenkti nuo savo sprando despotizką ir kapitalistizką jungą, tai kunigija pamacziusi jų galybę ir spēkas, apsimeta darbininkų prietelium esanti, bet tą

daro ne iš simpatijos, tik iš baimės, bijosi, kad darbininkai sukilę priesz savo visokius skriaudėjus, ir jiems nesuteiktu užpelnytos algos, kokią tulose szalise jau yra suteikę. Tuli kunigai net keikia pamoksluose darbininkus, kad prieszinasi Dievo valiai, rodyja atsizadėti nuo prigulinczių tiesų. Net po grinczias darbininkų vaikszezioja ragindami darbininkus eiti dirbti! Jeigu kunigai butu darbininkų prieteliais, tai jie užsilaikytu bent nepriegulmingai arba organizuotu darbininkus. To dar niekur nematėm!

Pamokslasakis besigerindamas darbininkams sztai kaip ant galo pasakė: „Darbininkų vadovai, ypatingai p. Mitchell (jau tik vadovai, nedarbininkai), izslaimėję straiką priesz kapitalistus, paskui gal straiukuos priesz kunigiją, neskiriant ir lietuviszką. Matyt bijo kunigėlis, kad izslaimėjus straiką, straikieriai paskui nesikreiptu priesz kunigus, kurie buvo prieszingi straikui ir perszkadas darė. O caro czion nēr, kad sargybai pastatytu žandarą. Kaip virszui sakiau, kad kunigijos prie kiekvieno darbininkų pasikrutinimo kinikos dreba, tame jis mato savo pabaigą, kaipo ir kapitalas. Visokie dykaduoniai, kurie minta iš darbininko prakaito, matydami jį keliantės iš po jų kojų, kur pamintas gulėjo per amžius, ir norintį pasilikti sau ką jis sutveria, nežino ką daryti iš baimės, o czion negalima atsizadėti dangiszko ant žemės gyvenimo. Tiesa, yra tuli kunigai darbininkų prieteliais, bet jų teip mažai, ir tuomi negalima uždengti kunigijos. Nors kunigai stengiasi pasirodyti darbininkų prieteliais, bet darbininkai mato ir supranta jau, kas yra jų alintojas, o kas prietelis.

Griežlė.

Liudni laikai.

Sunkius laikus yra pergyvenęs visas civiliztuotas svietas. Transvalinė karė užsitraukia be abejonės ant laiko gana ilgo; Kinų karė apimdama vis didesnę ir didesnę apregędega. Amerika kariauja Pili-pinuose, tarp Bulgarijos ir Rumunijos ne sziandien rytoj' pakils apginkluotas sumisimas; o reikale pasidalinimo Kinų gali užsidegti visa-europėjiszka karė. Kokis tai bausis laikas dėl prieszų, dėl pajiegy tamsunų!

Jeigu reikalai teip eis ir toliaus, tai da nemažai blogų metų-sunkių laikų datirs žmonija. Visi naminiai klausimai užmesti, įėmimai mažinasi, o skolos auga, ir kad žmonija vėl sugryžtu į lygsvarumą reikalais ilgo laiko. Iš dienos dienan visur gaudžia nesutikimai, praliejimai kraujo, karės. Balsus szaukenczius laisvės, gaujos užpuoliku, kariszkais pasielgimais dangina gilioje bedugnėje. Žodziu visur prieszininkai, visur sugryžimas į laikus barbariszkus. Užsimirszi žmogus, kad gyvenini pradzioje dvideszimto amžiaus, o nenoromis persikelsi į zilą senovę į gadynę tiesų kumsztinių. Rodos, tuose tikrai laikuose tegalimi buvo toki užpuolimai kaip sziandien Ispanijoje, Aprikoje, Kinuose ir visur po visą svietą barbariszki elgimaisi su žmonija, ypatingai luoma darbininkiszka. Paczios blėdingosios ir sunkiai atitaisomos pasekmės sziandieninio padėjimo, tai atmetimas žmogiszkos lygybos visose beveik viespatystėse, o ypatingai szalise despotizkose kaip antai Maskolijoi, po kurios valdžia, dejuoja ir mūsų Tėvynė Lietuva.

Nuo nelaisvės, skurdas, despotizmas ir prieszininkai už viespatavo ten. Gyventojai per metus nedavalganti, o kartais ir visai alksianti, gy-

vena kambariuose daugiau panasziuose į lindynes meszkų, negu gyvenimus žmonių. Nuo skurdaus gyvenimo, silpno maitinimosi arba nedavalgymo, gentkartės giama kas kartas fiziszka silpnesnės ir tolesnis gyvenimas jų, nuolatos yra stabdomas ligomis, nusilpėjimais ir nustojimu vilties ir energijos dėl tolesnio lavinimosi ant pagerinimo buvio. Dejavimai ant šiunkių laikų tapo ten abelna vieta. Su-prantama, kad ekonomiszka-me sziandieniniame padėjime kalta vien tik cariszka patvaldystė. Carizmas savo azijatiszka ekonomijos politika ir užslėgimu žmonijos visokiomis kliutimis, kenkiancziomis laisvam iszsiplėtojimui medegiszku ir iszminties pajiegy, iszsiurbė visas sultis ir naudą iszreiszkimo iszminties, užtvenkė visoje mūsų Tėvynėje. Kad dabartinis sunkus padėjimas ekonomijos, paeina nuo cariszku nedorybių, tai aisku kožnam mislyjancziam žmogui. Mokslincziai jau szimtai metų kaip tvirtina, kad derlingumas laukų netiek priguli nuo žemės, kiek nuo politiszkos laisvės gyventojų. Sztai ant peršitikrinimo: Turkija, Persija ir Maskolija, didesnėse savo dalise, turi derlingus laukus ir atsakantį klimatą, o gyventojai tų szalių, pavargę, skurdus, vargstanti; Žuvėdija-gi, Danija, Olandija, Szveicarija ir kitos žemdarbystės vieszpatystės su politiszka laisve, neziurint ant mažai tinkamu derlingumui iszlygy, kas galva mokinasi, gyvena užganėdinime ir nežino kas tai yra skurdas, nedavalgymas, badas. Lietuvoje-gi ar teip? Ne! Ten da didesnis skurdas negu vieszpatystėse virszminėtose. Dezpotizmas vieszpatauja ten! Norėtu žmonės susirinkti ir szj bei tą ant pagerinimo buvio apsvarstyti-nevalia. Atlėks žandarai, iszmusz, iszgaudys juos. Norėtu sudėti pinigus

kad sunkesniuose metuose pagelbėti viens kitą—užginta Judosziai apskųs. O tiesą pasakius, kad ir tas daleista būtų, tai ir mažai naudos. Gyventojas per metus lieja prakaitą kad tik su šeima išsimaityti, o ką bekalbėti apie neįsžalimus mokesčius, už laikymui gaujų visokio menėiaus skriaudikų? Norėtu ant galo dasižinoti kur ir kas darosi su jų mokintojais—agitoriais—negali. Už skaitymą knygų ir laikraszczių laukia szaltoji, Siberija net gromatas valdžia atplėsia ir sznipinėja. Žiodziū—viskas užginta, už viską kalinys, isztrėmimas ir liudnas baigimas amžiaus. Tose pat sanlygose buvo ir Prancuzija su Vokietija pries savo didžiasias revoliucijas; teip kaip ir lietuviai sziantien jos tada kentė skurdą, visokią stoką ir terioniszkus prispaudimus, bet kada numetė nuo savęs ciecoriszkas patvaldytes, greitai iszėjo ant kelio iszganymo ir apsigyveno laisvu ir laimingu gyvenimu.

Broliai lietuviai! Darbininkai jus duona ir druska žemės! Nuo mus tai priguli laisvė, ekonomija ir politiszka! Nuo mus priguli palengvinimas buvio patiems ir tautai. Mes czia laisvesni negu Tėvynėje, kodėl nesinaudojam isz to? Vadovų turime atsižymėjusių, kodėl neklausome jų? Sekim jų mokslą: vienykimės į darbininkiszką partiją! Nes vienatinis budas atgavimo iszplėsztos žmogiszkos lygybos, tai partija darbininkiszka. Vienykimės į ją, dirbkime dėl jos ir balsuokime už ją, nes tai mūsų iszganymas. O pasakui, sutarime susivieniję su kitoms tautoms, isz pamato iszrausim gentkaręzių gentkartėmis įsikėrėjusių ciecoriszką patvaldytę, dėl kurios kraujas ir aszaros tautiečių upeliais tekėjo, žuvo pajiegos, žuvo iszmintis, laisvė ir milijonai žmonių, o įvesim laikus

kad nereikės rupintis, kas mus prižiūrės ir mokins, kas duos darbą, kas užlaikys ir szelps bloguose metuose, kas gydys ir prižiūrės ligose, nes tai bus laikai visų dėl vieno, vieno dėl visų! Tada tai nutrenksim nuo savęs jungus skurdo, bado ir despotizmo. Tada tai nudžius mūsų aszaros. Tada tai atgausim lygybę, brolybę ir laisvę ir sutversim dangų ant žemės. Szalin ciecoriszkos nedorybės! Szalin patvaldytė! Lai gyvuoja laisva žmogiszka esybė! Lai gyvuoja socializmas ir laisvi lietuviai!

J. Perkunas.

Isz visur.

Visasvietinės parodos Paryžiuje pripažinimo už iszdarbius dovanų komisoriai užbaigė savo darbą ir suteikė dovanas iszdirdbėjams szijų vieszpatysezių:

Didžiųjų dovanų gavo Vokietijos pabirkantai 236; Suv. Valstijų 215; Maskolijos 209; Anglijos 185.

Aukso medalius gavo: Suv. Valstijų pabirkantai 547; Vokietijos 510; Maskolijos 346; Anglijos 406.

Sidabro medalius gavo: Suv. Valstijų 593; Vokietijos 575; Maskolijos 411; Anglijos 517.

Bronzinius medalius: Suv. Valstijų 561; Anglijos 410; Vokietijos 321; Maskolijos 321.

Garbės diplomus: Suv. Valstijų 348; Maskolijos 206; Anglijos 208; Vokietijos 184.

Viso gavo: Suv. Valstijų 2264; Vokietijos 1816; Anglijos 1726; Maskolijos 1493.

Paryžiaus parodą iki 15 d. Rugsėjo aplankė 26,000, 000 žmonių, isz kurių 7,000, 000 tapo įleisti dovanai, kaip prižiūrėtojai parodos daiktų.

Vokietijai, provincijai Hesen-Nassau, buvo praėjusę sanvaitę didelis lytus su per kunijoms. Visi vyndaržiai ta-

po supustyti, daugelis namų nuo žaibo sudeginta ir keliolika žmonių užmuszta.

Į Kopenhagen, Danijai, sugryžo kapitonas Amdrup'as isz sziaurinės pusės Groenlandijos, kur buvo nukakęs iki 69 laipsnio prie sziaurinio polio, kur viską isztyrinėjo ir iszmieravo.

Krokavoje, su daleidimu vyskupo Solockio, kun. Jonas Siedlickis, jezuitas ir pabirkantas visokių atlaidinių maldelių, buvo iszsimislyjęs tokias popierėles, bibulkines 7 sopolijų Motinos Dievo isz Champocanallo vadinamas, kurias reikdavo nuryti po kiekvieno pasimeldimo, isz ko žmonės apturėdavę daug „loskų“. Tos stebuklingos popierėlės buvo ilgai pardavinėjamos prie szv. Vaitiekaus bažnyczios po 1 ct. Iszgirdus apie tai policija ir vyskupas Puzinas užgynė tokią prekystę ir likusias stebuklingas popierėles atėmė.

Vokietijai, Reino provincijai, Euskirchen, cino kasyklose užgriuvo 6 darbininkus.

Prancuzijai, mieste Privas, ant jomarko atvažiavo su žvėrimis viena kompanija. Vienas drąsus mėsininkas susiginčijo su kitais, kad jis su liutų dabokliu klėtkoje iszgersęs plėczką vyno. Liutai nieko nedarė mėsininkui, kol tasai nelypstė jų daboklio, bet kaip tik stiklą vyno kieszo prie daboklio burnos, liutai szoko ant mėsininko, kurį vos gyvą atėmė isz liutų nagų ir nasrų. Žiurėtojai tai pamatę metėsi laukan isz budos, kur keletai iszlaužė szonkaulius bei sumynė ant smert susispaudime.

Lenkijai tapo vėl įvesta lenkiszka kalba szale maskoliszkosios ant geležinkelių apgarsinimų. — Lietuvoje turėtu buti teip-gi įvesta lietuviszka kalba.

Garsus Vokietijos Dr. Koch pribuvo į Hongkong. Jis perleido metus ant salų rytinių Indijų ir rytinėje Aprikoje, kad iszbandyti savo naujai iszrastą vaistą nuo maliarijos; o kuris Vokietijai tik isz dalies nusisekė. Jis sako, bandymai visiszka nusisekė.

Socialistu darbo partijos tikietas.

Ant Suvienytų Valstijų prezidento J. Fr. Malloney isz Mass. — Ant vice-prezidento V. Rimmel isz Pa.

Ant Lackawannos pavieto urėdninkų.

Į kongresą pasiuntiniu Dr. J. Szliupas isz Scranton.

Į legislaturą 1-mo distrikto J. Judzicki.

Į legislaturą 2-ro distrikto Jos F. Tell.

Ant szerifo J. Burschell.

Ant kasieriaus J. Carr.

Ant klerko sude J. A. Price.

Ant protonotoriaus J. Prestano.

Ant rekorderio W. Watkins.

Ant registratoriaus D. Davies.

Ant jury komisionieriaus V. Dembskis.

Rinkimų dienoje, 6 Lapkričio, visi darbininkai socialistų darbo partijos tebsaluoja už virszui paminėtus kandidatus.

Pajieszkojimai.

Pajieszka savo brolių Jono ir Petro Petrusziunų isz kaimo Braziukų, valsecziaus Dabrovolės, Naumiesczio pavieto, Suvalkų gubernijos. Jiedu atkako pereitą vasarą į Angliją. Gavau du laiszku ir ant abiejų atrasziau, bet abu mano laiszku sugryžo. Meldžiu tautiečių praneszti jiems apie manę, kad raszydami uždėtu gerą adresą, arba atvažiotu, nes czionai darbų yra perpilnai po miszkus.

Mrs. Ona M. Klimaviczienė
Box 388, Foxcroft, Me.

U. S. of A.

Mythai, pasakos ir legendos

Žiamaiozių.

Surinkti ir išleisti per D-ra Edm. Veckenstedta
vyresnyji senoviszkų kalbų mokytoja prie Nikalojaus
gymnazijos Liepojuje (Kursze).

Lietuviszkaiz iszguldė J. Szliupas, M. D.

(Tąsa.)

6. Jeigu kas nakezia vienas pats vaikszcioja, tai Velnias turi visą galybę ant jo: ans gali net žmogų nužudyti. Bet jeigu kas dviesia keliauja, tai rods jiems gali Velnias pasirodyti, bet negali jiems nėko daryti. O jeigu trysa keliauja, tai Velnias n gali jiems pasirodyti, net nevalė jam buti kame norint užtė mytu.

7. Norint su Velniu padaryti sądorą, tai ans ateina ir at-sinesza taip vadinamą Velnio pirsztą. Tada reikia su krauju isz mažojo pirszto kairėsės rankos paraszyti savo vardą ant szito Velnio pirszto, Belemnito: tada duszia to žmogaus įeina į aną. – Velnias tada pasiima akmenį ir žmogui nūlatos yra gatavas ant tarnystos. Ką tiktai Velnias daro su szitūmi Velnio pirsztu, tas jaučia, kas yra parsidavęs Velniui. Bet jeigu Velnias kūmet neužtėmyja ir sulaužo akmenį, tai žmogus atsivalnina nū sądoros.

8. Jeigu sudeginsi katę ir pelenus jos pabarstysi iszilgui lovos, tai per naktį Velniai palei lovą szian ir ten slankioja. Ant rytojaus tad galima matyti pelenūse pėdsakus kojų visztų, szunių ir arklių.

9. Vasarą Velnias nudegina sausą žolę ant laukų: pelenai tad per užburimą Velnio pavirsta į auksą. Velnias paslepia tą auksą į žiamę ir ans tad dega nakezia. Sako, kad Velnias tai daras todėl, kad daugelis žmonių bekasdami tūs turtus nelimsta ir tokiu būdu patenka į ano galybę.

10. Pas Kretingą seniaus gulėjo ant kalnelio didelis ak-mū, vadinamas Veinio akmeniu. Tasai gavo vardą nū to, kad Velnias dėl savęs darydavo auksą akmenyje, kurs viduryje buvo kiauras. Mat Velnias viduryje atsiskeldavo szmotą ak-mens, sudegindavo tajį ir su geležiniu kaju taip pasidariusiam auksui suteikdavo pavidalą, kokį jis norėdavo. Neseniai ak-mū tapė suplaiszintas.

11. Beržyne pas Klibių sodžių nėra viskas, kaip reikiant. Daugelis žmonių, kurie ten pietų mete yra ėję pro szalį, yra matę ir girdeję, kaip kas-žin kas raszko lapus nū medžių ir mėto ant žiamės, o tai daro, kaip kožnas žino, Velnias.

12. Senose gadynėse žmonės buvo daug bėdnesni negu dabar; tankiai trukdavo jiems reikalingiausių daigtų dėl gyvenimo. Velnias pasirįžo pasinaudoti isz žmonių bėdos ir už-ganėdinti jų norams, jeigu jie savo duszias anam užtikrintu. Todėl jis pastatė maluną, kur malė visokius valgius ir gėrimus kokių tik panorėtum. Su tūmi malunu Velnias keliavo per visas žiames; veikiai radosi daugelis žmonių, kurie anam už sumalas pavesdavo savo duszias.

Kad Dievas pamatė, kad tiek žmonių pateko Velniui, jis pasiuntė szventąjį Mikolą, kad tasai nū Velnio atimtu maluną. Szventas Mikolas užtikė Velnią, tiesiok dėl vieno buro druską bemalant. Jis pasiuntė Velnią į pragarą, isz kur anam nū to laiko nevalė yra iszeiti, o maluną įmetė į marę. Ten

malunas dar sziądien tebmalu druską, ir todėl vandū marės yra surus.

13. Kretingoje randasi tvartas, kuriame pirma Velnias kasnakt dovydavosi. Sykį buras, kuriam tvartas priklausė, norėjo nakezia į tajį įeiti: kada jis buvo atidaręs duris, Velnias jam pratiesė ranką. Buras buvo labai drąsus ir, pagavęs velnio ranką, traukė taję prie savęs; toje akimirkoje jis už-trenkė duris su tokia syla, kad ranka Velnio tapė priverta: ilgainiui Velnias daugiau nesirodė tvarte.

14. Vieną kartą norėjo vienas kalvis eiti pro maluną, kurs guli prie Babrungės upelio ir nū to upelio buvo gavęs savo vardą. Apie tą maluną buvo visokios pasakos pasako-jamos ir veikiai turėjo taip-gi kalvis patirti, kad su tūmi ma-lunu nėra viskas gerai. Nės keliaudamas, vos jis buvo tajį priėjęs, kaip nū maluno du jųdu pavidalu nulipo žiamyn ir vedė jį maluno trepais augsztyt: ten pradėjo su jūmi loszti pilkomis. Kalvis nėko sav isz to nedarė, nors losziant pilką jis buvo szian ir ten mėtomas, taip jūg jis veikiai pajautė smarkius skausmus. Bet galiaus jie paliovė loszė ir dovanojė jam už tai, kad jis viską tykia nukentė, maiszą kalvei anglių. Kada kalvis buvo namon parėjęs ir ten atidarė maiszą, jis rado azūt anglių daildariszkus raktus, Velnių jam padovanotus. Kalvis pardavė raktus ir per tatai pastojo pasiturincziu žmo-gumi.

15. Vieną sykį pas vieną akuszerką (bobą) sėdėjo kele-tas moterių ir sznekucziavosi apie Velnią, apie Raganas ir vaidylius. Akuszerka tvirtino, kad ji nesibijanti nei Velnio nei jokių vaidylių. Tūmi tarpu pro langą prabėgo jųda katė. Akuszerka užbaigė savo kalbą žodžiais: „Ir jeigu mane pa-szauktu pas szitą jųdąją katę, asz nueicziiau”.

Nakezia kas pasibaldė pas ją; vyriszkis įėjo į vidų ir pra-szė jos, kad eitu su jūmi pas gimdyvę. Jai klausiant, pas ką, ans atsakė: „Pas jųdąją katę, kurią sziądien macziusi esi”.

Nugis moteriszkę žinojo, kad ji turėjusi darbą yra su Velniu, kada ji buvo iszsitarusi apie katę. Nežiurint į tai, akuszerka paklausė praszymo. Ją nuvedė pas stebuklingai gražią moteriszkę, kuriai ji davė reikalauta pagelbą. Tam įvykus, moteriszkę tarė: „Už tarnystą, man padarytą, asz galiu Tav prisislūztyti. Asz taip-gi kitą kart esmi buvusi žmo-nių kudikiu kaip tu, bet asz esmi Velnio galybėje. Idant ap-sisaugotum nū mano likimo, neturi nėko priimti, kad ir kas-žin ką tav davinėtu”. Tai gi akuszerka nepriėmė nei valgio nei piningų, kurius jai davinėjo, lyginai kaip nei drapanų. Tarp drapanų gi ji pažino vieną, kurią dieną pirma ji buvo macziusi pas savo susėdką. Toji buvo drapaną nusi-pirkusi keletą metų atgal, bet nebuvo nėkados dėvėjusi. Idant persiliudyti, kad ji neklysta, akuszerka padarė didelį plėtmą ant drapanos.

Rytmetyje akuszerka tapė vėl namon parboginta. Pirmas jos žygis buvo — nueiti pas susėdką. Ji tosios papraszė, kad atnesztu žinomą drapaną. Moteriszkę taję atneszė: tad isz tiesų ten buvo didelis plėtmas. Nugis ji žinojo, kad tai yra teisinga sznekta, jūg drapana nupirkta, o ne dėvima, kakezia Velniui priklausio.

16. Kad Dievas buvo įkūręs svieta, paskyrė jis isz pradžių tajį Velniui ant buveinės. Tasai czion isz pradžių nerado jokio užsiėmimo. Tad Dievas sutvėrė gyvulius ir Velnias ketino ant jų vieszpatauti. Tas jam nusisekė todėl, kad jis dėl anų

davinėjo paszarą patūlaik, iki žiamė pati kiek gamino. Tiktai gaidys nepriėmė nū Velnio jokios dovanos. Jis stovėjo ant kalnelio ir rausė, jieszkodamas maisto. Bet nors jis nėko nerado ir smarkus iszalkis jį kankino, tacziaus nū Velnio jis nepriėmė jokio kąsnio. Todėl Velnias nėra įgyjęs jokios galybės ant gaidžio juk ans net tokią baimę turi, kad pragydimas gaidžio aną visūmet nuveja.

17. Vieną kartą sėdėjo vienas buras su savo moterimi vėlai nakzia grincioje. Buras meldėsi, o moteriszkė audė staklėse. Ant ugnies židinyje stovėjo katilas su verdanciu vandeniu. Umai per kaminą Velnias įkrito į katilą. Velnias praszė moteriszkės, kad atnesztu jam dūnos. Jau moteriszkė buvo pasirengusi padūti, bet vyras nepavelijo, ir pasakė Velniui, kad jis tik pats tegul pasiima dūnos nū skūmės. Potam Velnias praszė sviesto ir tad surio, bet moteriszkei nevalė buvo padūti, ko ans praszė. Tūmi tarpu antras Velnias įkrito į katilą. Ir tasai ėmė praszyti; jau moteriszkė norėjo jam padūti, ko praszė, kaip Velniai griebė už jos ir norėjo ją apgalėti, bet toje pat akimirkoje pragydo gaidys ir Velniai dingo.

18. Viename kaime pas Szkudus gyveno vieną kart bagotas buras, bet labai eikvus. Per savo tartų eikvojimą jis buvo patekęs į skolas ir kada jis tųjų neb'istengė užmokėti, jis ketino nusizudyti. Jau buvo jis užnarą uždėjęs ant kaklo, kaip Velnias jam pasirodė ir paklausė buro, ką jis noris daryti. Buras jam viską papasakojo. Tad Velnias pasakė, kad jis anam dūsįs maszną, kurioje visados busi piningų, kiek jis anų neiszleistu. Už maszną jis turis dūti anam penkias kapeikas ir savo duszią. Jeigu jam pasisektu maszną pigiaus pardūti, tai jo duszia businti valna, bet duszia pirkėjo tad anam prigulinti.

Buras pirklybas sutarė su Velniu. Jis taip panaudojo maszną, kad pastojų nemierūtai bagotas, potam jis aną parduė savam susėdūi už tris kapeikas. Kad jis buvo pasakęs paslaptį masznos, tasai, budamas dievotu žmogumi, maszną nenorėjo palaikyti, ale burui davinėjo atgal. Tacziaus ans nepirko jos daugiau atgal. Tad savininkas idėjo ją į grazią skrynūtę ir parduė ją už dvi kapeiki vienam vaikinui su ta sąlyga, kad tasai maszną pardūtu už vieną kapeiką anos pirmutinam savininkui. Tas taip-gi įvyko. Kada tasai vėl pamatė maszną savoj savastyje, jis norėjo jeib kokiu budu nū jos atsikratyti, tacziaus veltui: kiek sykių jis aną nenumetė szalin, jis vėl jautė aną savo kisenėje. Savo bėdoje jis nuėjo pas kleboną ir papasakojojo tamjam viską. Klebonas patarė jam, kad maszną pardūtu už guziką (segutį) nekaltam kudikiui, kada-gi tokiam Velnias negalys nėko padaryti. Buras taip padarė ir jo duszia buvo iszganyta.

19. Netoli nū kaimo Mesuczių dribso didelis akmū, vadinamas Velnio akmeniu; kozną vakarą ateina Velnias ir atsieda ant jo.

Nugis atsitiko vieną kartą, kad du buru ėjo keliu ir sznekueziavosi apie reikalus. Buvo jau iszvakaros, kada jie pri-siartino prie akmens. Bėgyje sznekos vienas buras pasakė į kitą: „Tegul tave Velnias griebia“. Toje akimirkoje, kada tie žodžiai buvo isztarti, Velnias nuszoko nū savo akmens, pagriebė burą, kuriam buvo tarti tie žodžiai, ir nuvilko jį ant akmens. Kitas buras isz iszgasties pabėgo, kada pamatė pasakmes isz savo žodžių, ir papasakojo burams Mesucziūse, kas

buvo atsitikę. Burai patarė jam, rytui dar toli ėsant, tūjau atgal sugrįžti prie akmens, pamėgdzioti gaidžio giedojimą ir tokiu budu galybę Velnio perlaužti. Buras su baimė ir iszgąsciu mislino apie tą patarmę, tacziaus kada-gi jis nenorėjo kaltu pastoti mirties savo bendro, jam nėko kito nepasiliko daryti, kaip iszpildyti anų patarmę. Tai-gi jis iszsirengė į kelią, priselino prie akmens ir užgiedojo kaip koks gaidys. Velnias nusigando ir tūjau prapūlė. Tokiu budu buras tapė laimingai iszgelbėtas, bet nū mirties jam toli nebuvo, nės Velnias per visą laiką baisiai kamavo ir kankino.

20. Artymais Kretingos gyveno vienas dvarponys, kuris turėjo labai grazią duktetį. Atvažiavo daugelis vedlių, bet isz pradžių veltui, iki galiaus grazioji mērga isztekėjo už vieno dvarponio, kurs trumpą laiką tam atgal buvo nusipirkęs labai didelį dvarą, keletą mylių toli. Bet veikiai nūtake patėmyjo, kad su jos vyru nėra viskas gerai, nės kozną vakarą susirinkdavo pylyje govėda, kuri ten pasiutimus varinėjo ir visokių navatnumų nū moteriszkės reikalavo. Nūtake savo bėdoje nuėjo pas kleboną ir pasiskundė tam ant savo bėdos. Klebonas iszsiklausė jos pasakos, potam jis pasakė: „Tu ėsi isztekėjusi už Velnio, bet asz govėdą iszvaikysiu. Nugirdyk savą vyrą ir jo draugus ryto vakarą, taip kad nei vienas nebžinotu savo pajautimų, ir potam parvežink manę“. Moteriszkė padarė, kaip jai buvo pasakyta. Klebonas įėjęs į vidų. iszsitraukė bonkutę ir su skystimu, joje ėsanciu, paszlakstė kozną bei vieną isz govėdos. Koznas, ant kurio laszas buvo užtiszkęs, tūjau sudegė. Kada taip visi Velniai buvo praszalinti, namas tapė padegtas, o moteriszkė sugrįžo pas savo tėvą. Po tulo laiko ji pagimdė sunų. Tasai turėjo labai bjaurų pobudį; vieną dieną jis buvo dingęs. Tad atsitiko, kad vieną vakarą, kada moteriszkė viena grincioje sėdėjo, didelis, barzdotas vyriszkis įėjo, ir ją pasveikinęs tarė: „Asz esmi tavo vyras. Tu mus tiktai nudūtinai sudeginai, manę ir mano draugus, isz tiesų-gi mes dabar kaip pirma kozną vakarą sėdime mano name. Musų sunus yra tarp musų. O dabar už tai, kad tu bandziusi ėsi mus isznaikinti, asz noriu ant tavęs atsikerszinti“. Po szitų žodžių jis drėbė moteriszkę į sieną, taip kad ji negyva pūlė ant žiamės. Toje paczioje akimirkoje žaibas isz dangaus nusileidė ir uždegė namą, taip kad jis sudegė. O Velnias nulėkė szalin laimingas.

21. Vienas jaunas vyriszkis, kurs netoli nū Sziaulijų kaime gyveno, ėjo vakare per miszką. Buvo labai tamsu, ir veikiai jis buvo isz tikrojo kelio iszklydęs. Jis todėl džiaugėsi, kada pamiszkyje pamatė szviesiai apszviestą namą, isz kurio garsai linksmios muzikos skambėjo, palei kurią, kaip jis, rodos, girdėjo, buvo szokama. Jaunasai vyriszkis įėjo į vidų ir szokantieji jį pasveikino, net jam perstatė jauną merginą ir pasakė, kad tai jo marti. Jaunoji mergina patiko jam ir todėl jis užmovė anai savą žiedą kaipo ženklą suzieduvių ant pirszto. Potam jį kvietė, kad jis name pernaktotu. Ir jis atsigulo į lovą, bet kada jis ant rytojaus prabudo, jis gulėjo tankumynėje miszko. Jis mislino jau, kad buvo sapnavęs, tiktai jam buvo navatna, kad jis nebeturėjo jokio žiedo ant pirszto.

Po keletos metų jaunasai vyriszkis paketino vesti paczią. Tą dieną, kada buvo jo vestuvės su jauna, grazia mergina,

(Toliaus bus)

Del visu žinios.

Pittsburgo lietuviszka Social-Darbininkiszka kuopa rengia puikų balių ir prakalbas ant panaudelio 29 Spalnio, ant *Odd-Fellows Hall*, kamapas 18 ir Sarah gatvių S. S. Įženga vyrams 25 ct., o moterims ir merginoms dovanai.

Ant to tai laiko atsilaukys ezion ir Dr. J. Szliupas su agitacija. Priesz tai, nedėlioje 28 Spalnio, prasidės prakalbos Liet. Knygyno kambariuose ant 6 valandos vakare ir tęsis iki velybam vakarui. Panedėlyje, 29 Spalnio, Dr. Szliupas laikys prakalbą pirm balius, kuris prasidės 7 val. vakare. Pertrukinose balius bus dainuojamos darbininkiskos dainos. Baliaus pelnas bus apverstas ant paplatinimo lietuviszkos literatūros.

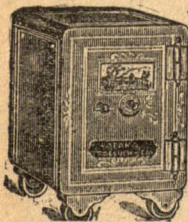
Ant tos linksmos zobovos bei pasiklausymo prakalbų mėilingai užpraszo.

Administracija.

Lietuviszkas teatras

Po vardu „Siberiokai“, bus liziamas Broklyn, N. Y. nedėlioje, 21 Spalnio (October) 1900 m. svetainėje Cecilia Hall p. num. 101 ir 103 Grand str. Prasides apie 5 val. po pietų; po teatro bus puikios deklamacijos ir juokingos baikos o ant galo balius. Vietos pirmose sėdynėse dėl teatro 50 ct., antrose visose po 25 ct., dėl vaikų 10 ct. Visus lietuvisz isz Brooklyno ir apielinkės nuoszirdžiai užkveczia

T. B. D. Komitetas.

ONLY \$5.00

SEND US \$5.00 as a guarantee of good faith and we will send you any fire proof safe by freight, C. O. D., subject to examination. You can examine it at your freight depot and if you find it the equal of any fire proof combination lock and steel safe made and about one-third the price charged by others for the same size and grade, pay your freight agent our special factory price and freight charges, less the \$5.00

sent with order; otherwise return it at our expense and we will return your \$5.00. 100-lb. combination lock safes for the home, \$6.95; 300-lb. office and store safes, \$11.95; 500 lbs., \$17.95; 700 lbs., \$21.95; 1000 lbs., \$28.50; 1250 lbs., \$33.50; very large double outside and double inside door safes for large business, factory, jewelry or bank, 50 inches high, 2400 lbs., \$68.75; 68 inches high, 3000 lbs., \$89.75. Freight averages 25 cents per 100 lbs. for 500 miles; for 1000 miles, 40 cents. WRITE FOR FREE SAFE CATALOGUE and special liberal C. O. D. offer. SEARS, ROEBUCK & CO. Chicago.

Our fee returned if we fail. Any one sending sketch and description of any invention will promptly receive our opinion free concerning the patentability of same. "How to Obtain a Patent" sent upon request. Patents secured through us advertised for sale at our expense. Patents taken out through us receive special notice, without charge, in THE PATENT RECORD, an illustrated and widely circulated journal, consulted by Manufacturers and Investors. Send for sample copy FREE. Address,

VICTOR J. EVANS & CO.,
(Patent Attorneys,
Evans Building, WASHINGTON, D. C.

Didelis lietuviszkas PABRIKAS SKRYBELIU!

Dirbu Skrybėles kietas ir minksztas visokių spalvų, geriausia proga dėl lietuviszkių sztornykių kad parduodu tuzinais in sztorus ir ant geriausių iszlygų. Jeigu norit turėti savo krautvėse geras skrybėles dėl savo kostumerių tai kreipkitės pas:

E. F. Bloom'a
55 McChesney st.
ORANGE N. J.

Kiekvienas žmogus turi ta perskaityti.

Paprastim amerikonzisku daktarų pirmians buvo, siusti tokina ligonius, kurie sirgo sunkiomis ligomis, kurios nebuvo galima iszgydyti, Europon. Dėlto keletas praklinių daktarų isz Europos szitame mieste įkalsė gydymo istitutą gydymui nuo visokių ligų vyrus, moteris ir vaikus, ir visus kurie prie jų kreipsis.

Dėlto visi vyrai kenčiantis slaptos ligas, paeinancz as isz jaunystės iszdykumo arba ir vėlesnio laiko, atsidavę girtuoklystėi, persidirbę nusilpe, netinkanti szejmyniszkam gyvenimui ir darbiu kenčiantis galvos kaudėjimā, užmirszimā, ausų skaudėjimā, nosies burnos, krutinės, plaučių, kepenų ir inkstų, netekimas skonio, dieglius, reumatizmā, muzzimā szirdies, nosies plautį, skilvio arba puslės užsienėjusies ligas, mėszlungį jezszverzimā vidurių ir zmėtymus ant kuno, visi tokie ligoniai turi pasirodavyti specialisto tame istitute, kuris buvo daktarū urediszkių ir kareiviszkių ir igijo viso svieto pagyrā gydyme vyriszku ligų.

Daktaras, kuris gydo moteriziskas ligas tai neturi kito sau lygaus tame darbe, dėltoji visos moters nerandanczios pagalbos kitur, turi kuogreiczian-ei prie jo kreiptis.

Jis gydo su negirdėta pasekme sunkiansias ligas visokių klasių žmonių

Vaikus kuogreicz anisai iszgydo jez bile kokios ligos

Tokie kurie patys negal ateiti į taji istitutā, turi raszyti telegrpuoti arba telefonuoti „Monroe 1116" o daktaras juos aplanky.

Kad susipažinti su publika, yra paska'tomos mažiausios prekės, kokias tik ima kiti daktarai

Ypatos taliaus gyvenanczios, kurios apraszys savo ligā, gaus gydoles su atsakymu ant pirmųjų kelių dienų DOVANAI. Adresuokite:

Cosmopolitan Medical Institute,

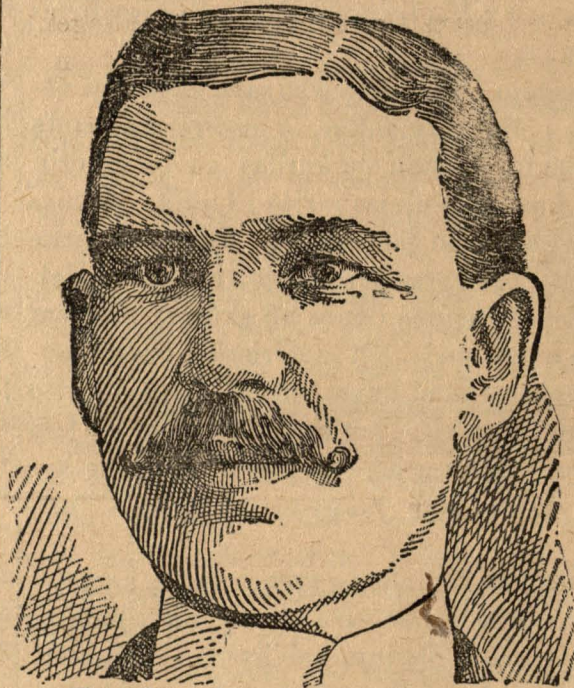
420 So. Halsted st.

CHICAGO, ILL.

Vien del vyru.

Dovanai pakeli naujo iszradimo gyduolių prisiusime pacztu tik koris priduos savo adresā.

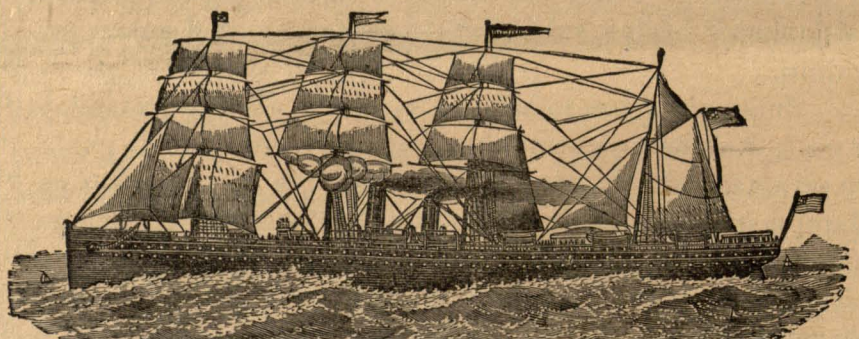
Kuris sugražins sveikata trumpam laike.

A. E. Robinson M.D.C.M.

tuojaus pertikrins kaip lengvai gali iszsigydyti savo silpnumus, jeigu vortosi tam tikslui atsakan-czes gyduoles. Institutas neapubezinoje, bet kuris tik raszys, aplaikys dovanai pakeli užpeczėtyta kad nebutų kokio apsirikimo priesai argavystę. Raszik tuojaus.

Cerbtini Tautieciai!

Turiu už garbę praneszti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste ant labai gerų linijų. Taigi parduodu Laivakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manės pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuocziau pinigus į Lietuvā ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoji naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire-insurance). Turiu labai czystā ir puikiā užeigā dėl svetelių, užlaikau vynā alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir nei prabaszczius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN.

TAMAS PAUKSZTIS

Parduoda Laivakortes

ant visokių kelių (linijų) jurėmis kuomi pigiausiai ir ant drucziansių bei greicziausių laivų. Pinigus persiuoczia į visas dalis svieto. Kad pinigai neprapultų ir greitai nueitų į tėvynę, tai siuskite per **TAMA PAUKSZTI**

123 N. Main str. PITTSTON, PA.

Teipogi T. Pauksztis užlaiko didelį sztorā visokių valgomų daigtų, dideliām pasirinkime czeverykių, marszkinių ir tt.

M. ROSENBAUM

Geriausė dėl Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

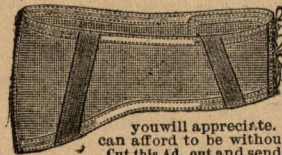
Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIŲ į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigūs greitai ir pigėi.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigūs primam ban kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas 609 South Third str., PHILADELPHIA, PA.

OUR \$1.50 ANTI FAT BELT

For \$1.50 we furnish the celebrated BROWN'S ABDOMINAL BELT for the cure of CORPULENCY.

Corpulent people who wear the Brown's Abdominal Belt run no risk of Navel Rupture or Umbilical Hernia; you get a comfort and ease of action

you will appreciate. No corpulent person can afford to be without this belt. Cut this Ad. out and send to us with \$1.50 and 10 cents extra for postage, state height, weight, age and number inches around the body, largest part, and we will send the belt to you by mail postpaid, with the understanding that if it is not perfectly satisfactory and equal to belts that retail at \$3.00 and upwards you can return it at our expense. Write for free Belt and Truss Catalogue. SEARS, ROEBUCK & CO., CHICAGO

Visokias knygas,

lietuviszkas, taip dvasiszkas kaip ir moksliszkas, taipgi ir laikraszczius; kaip tai: „Varpa“, „Ukininką“ ir „Tėvynės Sargą“, visuz tris kartu imant ant 1900 m. gaunama už \$3 dol. Katalogą knygų ir laikraszczius ant paziuros pisi incziu dovainai. Užprasiant anygas arba laikraszczius, reikia sykiu ir piningus prisiusiti. Jurgis Lapinas

Tilžeje — Tilsit Ostpr. Germany.

50 YEARS' EXPERIENCE

PATENTS

TRADE MARKS DESIGNS COPYRIGHTS & C.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.

MUNN & Co. 361 Broadway, New York Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

DIDELIS SKLODAS S. J. Mockaiczio

Uzlaiko geriausią Vyną, visokio skyriaus Arielkos ir kitų szyrdį pastiprinanczių gėrymų, teipgi skaniausiu Cigarų, tik nepamirszkite vietos

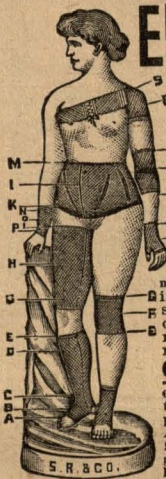
S J. Mockaitis

224 ir 226 South Main Str. SHENANDOAH, PA

HOTELIS arba geriausia užeiga dėl darbininkų ar sziaip žmonių. Kurie norite szj bei tą dasiznoti ir szalto aluczio Taurę iszsigerti vyno ir visokių Arielkų, ar cigarelių skanų užirukyti, ateikite pas:

Antaną Kalinaucką

18 N. Hancock st. WILKES-BARRE

ELASTIC GOODS AT HALF PRICE.

If you want us to make to your MEASURE and ORDER ELASTIC GOODS for the RELIEF AND CURE OF VARICOSE VEINS, WEAK, SWOLLEN OR ULCERATED LIMBS, CORPULENCY, ABDOMINAL WEAKNESS OR TUMOR, state your height, weight and age, state number of inches around body or limb at each letter shown in cut and send to us with our SPECIAL PRICE. We will make the goods to order from the very finest fresh rubber elastic material, guarantee a perfect fit and if you do not find it perfectly satisfactory and equal to goods others get double the price for, return at our expense and we will refund your money.

OUR SPECIAL PRICE for all fine silk elastic thigh stocking, A to I, \$7.50; thigh legging, C to I, \$6.00; thigh piece, G to I, \$2.50; knee stocking, A to G, \$5.00; knee legging, C to G, \$4.00; knee cap, E to G, \$2.00; garter stocking, A to E, \$2.00; garter legging, C to E, \$2.00; anklet, A to C, \$2.00; abdominal belt, K to M, \$10.00. **COTTON ELASTIC GOODS, ONE-THIRDLESS.** Special Covered Elastic Abdominal Supporter, made of soft lisle thread, interwoven with protected rubber thread, 8 inches wide, \$2.00; 10 inches, \$2.25; 12 inches, \$2.50. Write for Surgery Catalogue. SEARS, ROEBUCK & CO., (INC.), CHICAGO, ILL.

Neskaityk!

Hallo! kur eini?

— Einu pas Jankauską iszsigert, nes jis užlaiko gardziausią Alų, Vyną ir Degtinę visam Waterburyje.

— Na, kad teip, tai eisiu ir asz, nes asz to pirmiaus nežinojau.

— Tokius gėrymus, kokius jis užlaiko, geria Lietuviai, ponai, karaliai, kunjgai, ubagai ir szeip „dzeltamonai“.

— Pas jį Cigarų laivas atplaukia kas mėnesis net isz Kubos.

Nepamirszkite adreso.

J, A, Jankauskas

768 Bank str. Waterbury, Conn.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS Kaz. Miliszauskas

236 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa. Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujausią madą, duoda druta ir gerą materiją ir už pigę prekę.

Teipogsi senus ant naujų perdirba. Visi pas savo Tautietį.

SEND 50 CENTS

TOUS WITH THIS AD. and we will send you this Violin Outfit by express C. O. D. subject to examination. This violin is a Genuine Stradivarius Model, made of old wood, curly maple back and sides, top of seasoned pine, specially selected for violins, edges inlaid with purfling, best quality ebony finished trimmings. THIS IS A REGULAR \$8.00 VIOLIN, beautifully finished, highly polished, with splendid tone quality. Complete with a genuine Brazil wood Tourte model bow, 1 extra set of strings, a neat, well made violin case, large piece of rosin, and one of the best common sense instruction books published. YOU CAN EXAMINE IT at your express office, and if found exactly as represented and the greatest bargain you ever saw or heard of, pay the express agent \$3.75 less the 50 cent deposit, or \$3.25 and express charges, and the outfit is yours. With every order accompanied by cash in full we will give one lettered fingerboard chart, which can be adjusted to any violin without changing the instrument and will prove a valuable guide to beginners, and we will also allow the instrument to be returned after 5 days' trial if not found entirely satisfactory in every respect. Satisfaction guaranteed or money refunded in full. Address, SEARS, ROEBUCK & CO. (INC.) CHICAGO. (SEARS, ROEBUCK & CO. are thoroughly reliable. -Editor.)

ADRESAI

CENTRALISZKŲ VIRSZINŲKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DIATAGYSTĖS.

Prezidentas — M. Bridickas Bx 17 Lost Creek, Pa.

Sekretorius — M. J. Damijonaitis, 65 N. Leonard str. Waterbury, Conn

Kasierius — A. Olszevskis 60 Sub-Sta. Chicago, Ill

Knygius — N. Olszinskis 825 St. Clair str. Cleveland, Oh.

GYVASTIES GYDUOLE!

iszrasta pirm dviejų metų Europoje — Iezgė dė tukanczius žmonių. Pargabenta Amerikon per gydymo instituciją INTERNATIONAL CLINIC. Gydo:

REUMATIZMA: artretizma, skandėjimus kryziuje ir strėnoose, krutinėje, silpnumą kojų ir tt. SKILVIO LIGAS: netrovėjimą, stoką smoko, skandėjimą po krutinę ir žemiaus, užkietėjimą vidurių ir tt.

NERVISZKAS LIGAS: sujndimą, dalinį paralyžių, epilepsiją (szokis szv. Vito), galvos skandėjimą ir tt.

KRUTINĖS LIGAS: atsikvėpimą, gerklę, uždusimą, kosulį, plantį, pradzią džiuvos ir tt.

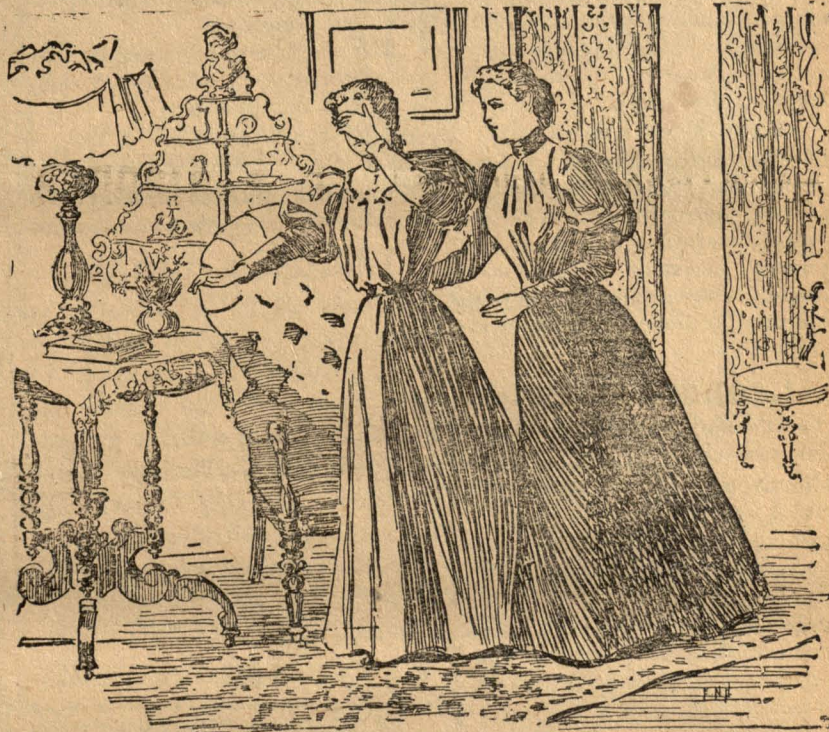
KEPENŲ LIGAS: dieglius geltige, melancholiją, heinoroidus, nenorą dirbtį ir tt.

GUMBO LIGAS: sustojimą antrapanių, sopulingą mėnesinės tekėjimą, skandėjimą apatinės dalies kryzius, tekėjimus ir tt.

INĖSTŲ LIGAS: pusiės, szlapumo kanalų ir tt. ODOS LIGAS: iszmėtymus, dedervines, niežus.

Cyvasties gyduoles czystija krauja.

Jeigu kentį, pamėgink tik vieną plėczką GYVASTIES GYDUOLIŲ o busi dėkingas. Plėczka kasztuoja \$1 00 (vieną dolerį). Užpraszymal tuojuas isziuzi ziami Express. Pinigūs prisiusiti apszergėtame laiszke arba per Money Order ant adreso: International Clinic, 8361 Superior Ave. Station S. Chicago, Ill.

SHE WAS BLIND.

A blindness comes to me now and then. I have it now. It is queer—I can see your eyes but not your nose. I can't read because some of the letters are blurred; dark spots cover them; it is very uncomfortable.

I know all about it; it's DYSPEPSIA. Take one of these; it will cure you in ten minutes.

What is it?

A Ripans Tabule.

WANTED.—A case of bad health that R-I-P-A-N-S will not benefit. They banish pain and prolong life. One gives relief. Note the word R-I-P-A-N-S on the package and accept no substitute. R-I-P-A-N-S, 10 for 5 cents or twelve packets for 45 cents, may be had at any drug store. Ten samples and one thousand testimonials will be mailed to any address for 5 cents, forwarded to the Ripans Chemical Co., No. 10 Spruce St., New York.

**Broliai Varnagiriai
Liudvikas ir Adomas
Laiko didelia krautuvia**

visokių valgomų daigtų, kumpių, miltų, cukriaus, arbatos kavos ir visko kas tikt užlaikyme gyvasties yra reikalinga. Taipogi parsidūda czebatai, ezeverykai, marszkiniai ir visoki kiti daiktai. Viskas pigiausia ir dideliu pasirinkime.

Laiko arklus dėl parsamdymo pasivažinėti, veža anglis į stubas, perkrausto naminius daiktos, laiko visokių paveikslų (abrozų), ražanczių, szkaplierių, kryželių, maszinukių gromatoms drukavoti, abrozus įdeda į puikius rėmus, deda langams stiklus ir t. t. Viską atlieka labai pigiai

(P. O. Box 213) 212 East Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Dr. Leonard Landes,
Lietuviszkas Daktaras.

134 E. 24 Ul. New York.

Garsingas gydytojas vyriszkių ir moteriszkių ligų. Mokinosi universitete New Yorke, praktikavo ligonbucziuose; Vieniuje, Berlyne, karaliskoje mokykloje Londone, buvo perdėtinio mokslo Labanon, Bellevue, Port Graduale Hospital College ir t. t.

Už tikrina iszgydyma

visų slaptų ir paprastų ligų, kaipo tai: plauczių, kepenų, skaudėjimą vidurių galvos, nepomietį, apalpimą, skaudulius, žaizdas, tynimą, moteriszkas ligas ir nevaisingumą. Gydymui nerviszkių ligų reikia naudoti elektrikinias prietaisus.

Ligas lytiszku dalii

iszgydysiu į keles dienas, taipogi ligas pilvo, uždegimą žarnų, iszdziuvimą pieno, skaudėjimą lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegių ir t. t. Iszgydymą užtikrinu kiekviename atsitikime. Chroniszkas ligas gytau pasekmingai, ir slėpemas ligas užlaikau slapybėje.

Dr. Leonard Landes.
134 E. 24th st., Cor. Lexington Ave.

Offiso valandos: nu 9 ryto, iki 1 po piet. nu 5 po piet iki 8 vakaro Nedėliomis: nu 8 iki 10½ val. ryto; nu 2 iki 4 val. po piet.

Rodos per gromatas dykai.

Užpraszydami gydyklas prisiuskite \$1.00.

Jeigu sergi, tai paraszyk kiek turi metų, kiek sveri ir apraszyk savo ligą, o asz prisiusiu gydyklas kuriomis iszsigydysi.

D. L. & W. R. R.

Trukiai iszeina isz Plymouth'o:

Ant 7:00; 8:47; 10:13; 11:31 isz ryto į Scranton New York, Philadelphia, Binghampton, Elmira Buffalo, ir visų tarpinių stacijų bei į Vakarus.

Ant 7:38; 9:02; ir 11:3 isz ryto į Nanticoke Bloomsburg, Northumberland bei visų tarpinių stacijų ir susivienyjant dėl Williamsport, Harrisburg, Pittsburg, Baltimore, ir t. t.

Ant 2:25; 3:47; 4:40 7:41 ir 10:15 po pietų į Scranton New York, Buff. lo, ir visų tarpinių stacijų.

Ant 2:00 2:49 4:32 6:43 9:50 12:30 pietų į Northumberland ir visų tarpinių stacijų susivienyjant dėl Williamsport, Harrisburg, Pittsburg, Baltimore ir t. t.

Tiketaj už pigiausę prekę į visas szalis, Sziaurę — Pietus, Rytus ir Vakarus ir į minksztųjų anglių apielinkes. Pasiklauskite ant dypo Plymouth, Pa.

NAUDOKITES.

ISZ PUIKIAUSIOS ant sviesto popieros dėl gromatu ratzymo su puikiausiomis kvietkoms, apskaitymais ir pavincziavėms parsidūda po neiszpasakytai nžemintą prekę. Kas prisius 33c pacztinėms markėms gaus tuziną tų puikiausių ant visos pasaulės popierių su konvertais; kas prisius \$100 gaus 5 tuzinus. Kasztus prisuintimo mes apmokame

Perkupeziams, agentams ir pedlioriams dūdame didelį pelną. Antpareikalavimo iszs'nucziame į visas dalis Amerikos

Užsisteliūdami į ošieras ir prisiusdami ant jų pinigus visada uždėkite szitokį adresą.

W. KUDARAUCKAS, & CO.,
Box 234 LAWRENCE, MASS.

Lietuviu užeiga.

Geriause užeiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaipo tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siuncziu pinigus į visas dalis sviesto. Pardūdu Laivakortes ant visų linijų. Apart to dūdu kiekvienam prieteliszką rodą.

Todėl nepamirszkit jog mano HONORABLE po No 1837 Main Ave. Providence, SCRANTON, PA.

Petras Lipavyczia.

SEND 50 CENTS to us with this ad. and we will send you our celebrated LA BERTA GUITAR by express, f. o. d., subject to examination. It is a genuine La Berta American made instrument of great beauty, perfect rosewood finish, very highly polished. Handsomely inlaid around sound hole and inlaid stripe in back, celluloid bound top edge. Fingerboard accurately fretted with raised frets, inlaid pearl position dots, American made patent head, and finest nickel plated tailpiece. A REGULAR \$8.00 GUITAR, powerful and sweet toned, furnished complete with an extra set of best quality steel strings and a valuable instruction book which teaches anyone how to play.

EXAMINE THE GUITAR at your express office and if found exactly as represented and the greatest bargain you ever saw or heard of pay the express agent \$3.65 less 50c, or \$3.15 and express charges and the complete outfit is yours. Satisfaction guaranteed or money refunded in full. **SPECIAL PREMIUM OFFER.** With every order \$3.65 cash in full we will give a lettered Fingerboard Chart. It is an accurate guide, having all notes, with sharps and flats in full view, and can be easily adjusted to any guitar without changing the instrument. With the use of the lettered fingerboard anyone can learn to play without the aid of a teacher. Write for free musical instrument and piano and organ catalogue. Everything at lowest wholesale prices. Address, **SEARS, ROEBUCK & CO., CHICAGO** (SEARS, ROEBUCK & CO. are thoroughly reliable. — Editor.)

LENGVUMA

suteikia ir gydo visados kosulį, bronchitis, perszalimą, gripą, pradzią džiovos.

Severos Balsamas dėl Plauczių

Geriausia gyduolė nuo kosulio. 25 c. ir 50 c.

Visi skausmai ir nesmagumai praėina po vartojimo.

Severos Aliejus szv. Gotthardo

Linimentas szejmyniszkas Prekė 50 ct. Lietuviszkių agentų reikalaujame visur.

W. F. SEVERA.

MANUFACTURING PHARMACIST. CEDAR RAPIDS, IOWA. Severos gydūlės yra gaunamos pas A. Groblevski, 111 Main str. Plymouth, Pa.

GASH for acceptable ideas. State if patented. THE PATENT RECORD, Baltimore, Md.

Griaicziausiai iszgydo visokias ligas

Dr. J. Szlupas

Telephone 4373. 421 Penn. Ave. Scranton, Pa.

Dr. Kallmerten. GARSINGAS SPECIALISTAS

Chroniszkių, nerviszkių ir privatiszkių ligų vyrų, moterių ir vaikų kuris iszgydo per paczta.

\$1,000

nagrados duos dėl to gydintojo kuris iszgydė tiek ligų ligų į tą laiką kiek Dr. K. Jojo gyduolės yra dirbamos isz žolių ir szaknų dėl kožno ligonio atskyrium. DR. KALLMERTEN ISZGYDĖ TUKSTANCZIUS. Daugelis likos gydintųjų apšleisti kaipo neiszgydomi. Jeigu kentį ant kokios norinta ligos, raszykite pas Dr. K. idant priiustu RODĄ (DYKAI). Apraszykit gerai savo ligą, lytį, (vyras ar moteriszki) amžį, kiek sveri, truputį plankų ligonio ir už 2 centus pacztinę markę o apturėsi teisingą apraszymą ar galima bus iszgydinti ar ne. Adresas:

DR F. J. KALLMERTEN. TOLEDO, OHIO.

WM. N. REINOLDS, Jr., ADVOKATAS.
42 Welles Building, Wilkes-Barre, Pa. Telephone 306 Skolina piningus.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreiksztii guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszciaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

